

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554
Evaluation of the Master of Arts Program
in Information Science (B.E. 2554)

รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล
รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาพร เย็นบำรุง

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบัน
ประจำปีงบประมาณ 2559
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา

ชื่อเรื่อง	การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล และรองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาพร เย็นบำรุง
ปีที่แล้วเสร็จ	2560

บทสรุปผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเปิดสอนหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ด้วยระบบการศึกษาทางไกลเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2554 โดยเปิดสอนในปีการศึกษา 2555 ซึ่งในปีการศึกษา 2559 หลักสูตรจะมีการจัดการเรียนการสอนครบ 5 ปี

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ และศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือการวิจัย จำนวน 9 ชุด โดยใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 9 กลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1) มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 คน 2) ผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน 3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 8 คน 4) ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา 2549-2556 จำนวน 13 คน 5) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน 6) ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 1 คน 7) อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 7 คน (รวมอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรด้วย) 8) เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนการดำเนินงานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 2 คน และ 9) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสารสนเทศศาสตร์ที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ จำนวน 6 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา การตัดสินผล

การประเมินใช้เกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมและการรับรู้ได้ในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปจากสเกลการประเมิน 5 ระดับ) ถึงว่าผลการประเมินมีความเหมาะสม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการใช้ และด้านผลการใช้

1.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่ามีความเหมาะสมทั้งในด้านการบริหารหลักสูตรและความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกด้าน

1.1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประเมินตนในการปฏิบัติหน้าที่ ผลการประเมินโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านพิจารณาจัดทำแผนการผลิตชุดวิชาในภาพรวมของหลักสูตร โดยประสานงานกับคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.1.2 มหาบัณฑิตใช้สื่อการศึกษาโดยรวมระดับมาก โดยใช้ประมวลสาระชุดวิชาและแผนกิจกรรมการศึกษาระดับมาก ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้การสื่อการศึกษา มหาบัณฑิตได้รับประโยชน์โดยรวมในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ นักศึกษาใช้สื่อการศึกษาโดยรวมระดับมาก โดยใช้ประมวลสาระชุดวิชาระดับมากที่สุด ตามด้วยแนวการศึกษาชุดวิชา นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการใช้การสื่อการศึกษา โดยรวมในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้จำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้าน คือ ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังนี้

1.2.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการผลคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและประธานกรรมการประจำสาขาวิชาในเรื่อง 1) งบประมาณอยู่ในระดับดี แต่มีปัญหาในด้านกฎระเบียบที่มีรายละเอียดมากเกินไป 2) ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่กำหนดใหม่เป็นรูปธรรมขึ้น และเหมาะสม แต่ภาระงานส่วนใหญ่อยู่ที่สาขาวิชา ซึ่งมีข้อจำกัดด้านกำลังคนและระบบสารสนเทศ รวมทั้งการจัดการกระบวนการงานที่ต้องมีกำหนดส่ง 3) บุคลากรและหน่วยงานสนับสนุน เห็นว่ามีความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผลตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ มหาบัณฑิต นักศึกษาและศิษย์เก่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2.3 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยมหาบัณฑิต พบว่า มหาบัณฑิตรับรู้คุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2.4 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2.5 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผลโดยศิษย์เก่า พบว่า มีความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3 ผลการประเมินหลักสูตร ในด้านผลการใช้จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและนักศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังนี้

1.3.1 การประเมินตนเองของมหาบัณฑิตโดยแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาผล การเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน

1.3.2 ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน ของมหาบัณฑิตตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3.3 นักศึกษามีความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรที่ได้พัฒนาคุณลักษณะ ของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. แนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ความ คิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ และข้อสรุปที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร

2.1 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศและการเตรียมพร้อมของมหาบัณฑิตแขนง วิชาสารสนเทศศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับ งานสารสนเทศ คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และมีรูปแบบที่

หลากหลายมากขึ้น ความต้องการใช้สารสนเทศในการบริหารและปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ สมรรถนะของผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศ นโยบายและการให้ความสำคัญในงานสารสนเทศของหน่วยงาน และพฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศและผู้ใช้ห้องสมุดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก

2.2 แนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ที่จะปรับปรุง จากอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ในหัวข้อต่าง ๆ คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และคำอธิบายและวัตถุประสงค์ชุดวิชา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปให้

จากผลการวิจัยที่พบ มีข้อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

1.1 สาขาวิชาศิลปศาสตร์

1) การเรียนการสอน แม้รูปแบบของการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้มจะเน้นบรรยากาศ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสื่อสารและการนำเสนอ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาการคิด วิเคราะห์ แต่ควรเพิ่มสมรรถนะการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้มากขึ้นโดยสอดแทรกทั้งในเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนการวัด และประเมินผลของทุกชุดวิชา

2) การปรับปรุงการบริการของสาขาวิชาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา และเจ้าหน้าที่ในส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องควรถือเป็นภาระงานในหน้าที่ของสาขาวิชาโดยภาพรวม และควรมีการติดตามประเมินผลงานตามลำดับขั้นของการบริการ และให้มีการประเมินผลงานโดยคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องและนำผลการประเมินของมหาบัณฑิตเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการทำงาน

3) การจัดอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ การจัดการศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อให้การศึกษาต่อเนื่องแก่มหาบัณฑิตและเป็นบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยมีการสำรวจความต้องการของมหาบัณฑิตและพิจารณาจากผลการวิจัยนี้ในประเด็นรายการคุณลักษณะ ความรู้ความสามารถที่มหาบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมหาบัณฑิตประเมิน

1.2 สำนักเทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาสื่อการศึกษาที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความคล่องตัวและรวดเร็ว พัฒนาและปรับปรุงซีดี/ดีวีดีประจำชุดวิชา รวมทั้งบทเรียน e-learning ให้น่าสนใจ และทันสมัย

1.3 สำนักบัณฑิตศึกษา

1) การปรับปรุงการบริการแก่นักศึกษาและมหาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้ ความสามารถและจิตสำนึกการบริการ รวมถึง เทคโนโลยี เครื่องมือ

สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา และการบริการได้มาตรฐานเหมาะสมกับลักษณะการเรียนการสอนในระบบทางไกล

2) การจัดระบบการสื่อสารที่รวดเร็วและใช้ช่องทางการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะการแจ้งกำหนดวันสัมมนาเสริม/เข้ม

3) ความร่วมมือกับสาขาวิชา ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์และการนำวิทยานิพนธ์ไปใช้มากขึ้น

1.4 สำนักคอมพิวเตอร์ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย เครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่ และบุคลากร ให้รองรับการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์และออนไลน์ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและการบริการแก่นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ภาพรวมต่อมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะโดยภาพรวมต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและมีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่งานวิจัยติดตามผลมหาบัณฑิตรุ่นที่ 1 เป็นต้นมา และเป็นปัญหาเดิมที่ยังมิได้มีการแก้ไข ส่งผลกระทบต่อการสร้างความพึงพอใจแก่นักศึกษาซึ่งเป็นผู้รับบริการอย่างชัดเจน แม้ว่า มหาวิทยาลัยจะมีต้นทุนคือ ชื่อเสียงหรือความป็นที่ยอมรับของมหาวิทยาลัยที่สั่งสมมากกว่า 30 ปีก็ตาม ข้อเสนอแนะที่น่าเสนอจะบังเกิดผลเป็นรูปธรรมได้ จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาระดับนโยบายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะระบบของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่เน้น “การรวมบริการประสานภารกิจ” ให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญและมีจุดเน้นที่การบริการนักศึกษาและมหาบัณฑิต มีการประสานงาน ติดตามงาน การประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ เมื่อใช้หลักสูตรครบรอบระยะเวลาของหลักสูตร คือ ทุก 2 ปี

ชื่อเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554
ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล และรองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาพร เย็นบำรุง
ปีที่แล้วเสร็จ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ทั้งในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ และ 2) เพื่อศึกษาแนวโน้มของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่เลขานุการกิจบัณฑิตศึกษา และ ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ ของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 53 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมด้านการบริหารหลักสูตร และสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกด้าน ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ คือ กระบวนการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลการใช้โดยมหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและนักศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

2. แนวโน้มหลักสูตรรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ และข้อสรุปที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรด้านปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และคำอธิบายและวัตถุประสงค์ชุดวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้ม

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร แนวโน้มหลักสูตร สารสนเทศศาสตร์

Title: Evaluation of the Master of Arts Program in Information Science (B.E. 2554)

Researcher: Associate Professor Dr.Somporn Puttapithakporn
Associate Professor Dr.Patamaporn Yenbamrung

Year: 2017

Abstract

This study is an evaluation research. Its aim to evaluate the Master of Arts Program in Information Science (B.E. 2554) with regard to input, process and output; and to study trends in the program. The research informants included 59 stakeholders of the program, ie., graduates, employers, students, alumni, administrators, instructors, support staff and representatives from the information industry. The research instruments were nine sets of questionnaire and interview questions. Data were analyzed using frequencies, percentages, means, standard deviations and descriptive analysis.

The research findings are as follows:

1. The program input encompassing program administration, educational media and learning facilities were found to be appropriate at the high level, which passed the evaluation criteria; the program process focusing on program management process, teaching and learning process, service provision and teaching and learning evaluation were found to be appropriate at the high level, which passed the evaluation criteria; and, the program output assessed by graduates, employers and students were found to be appropriate at the high level, which passed the evaluation criteria.
2. With regards to the trends in the program and program improvements recommended by instructors were the change in program philosophy, objectives, program of study, program structure, learning outcomes and course descriptions and objectives to be in line with suggested trends.

Keywords: Program evaluation, Trends, Information Science

คำนำ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันประจำปีงบประมาณ 2559 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ทั้งในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ และเพื่อศึกษาแนวโน้มของหลักสูตร

การวิจัยนี้นำแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรของ ASEAN University Network – Quality Assurance (AUN-QA) มาประยุกต์ จึงครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียถึง 8 กลุ่มได้แก่ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่เลขานุการกิจบัณฑิตศึกษา และ ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างครบถ้วน

การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความช่วยเหลือและความร่วมมือจากคณาจารย์แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล

รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาพร เย็นบำรุง

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทคัดย่อ	ฉ
คำนำ	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
การประเมินหลักสูตร	8
การจัดการศึกษาด้านสารสนเทศศาสตร์ระดับปริญญาโทฯ.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล.....	30
ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตฯ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น	47
ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตฯ ในด้านกระบวนการใช้	51
ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตฯ ในด้านผลการใช้	64
แนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สรุปการวิจัย	76
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	87
ก แบบสอบถามความคิดเห็นของมหาบัณฑิตฯ.....	88
ข แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตฯ.....	99
ค แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษา.....	104
ง แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นศิษย์เก่าผู้สำเร็จการศึกษา.....	111
จ แบบประเมินและสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ.....	115
ฉ แบบสัมภาษณ์คณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตฯ.....	118
ช แบบสอบถามและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนฯ.....	127
ซ แบบสัมภาษณ์ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ.....	129
ณ ผลการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์.....	132

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	แสดงรายละเอียดการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตฯ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้	26
ตารางที่ 3.2	แสดงรายละเอียดการศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตฯ	28
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประเภท	30
ตารางที่ 4.2	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มมหาบัณฑิต	31
ตารางที่ 4.3	ภูมิหลังด้านการศึกษาของมหาบัณฑิต	32
ตารางที่ 4.4	ภูมิหลังด้านการทำงานของมหาบัณฑิต	33
ตารางที่ 4.5	ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ	35
ตารางที่ 4.6	การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณและการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการฯ	35
ตารางที่ 4.7	ความก้าวหน้าในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา	36
ตารางที่ 4.8	การนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา	36
ตารางที่ 4.9	โอกาสและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	37
ตารางที่ 4.10	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต	37
ตารางที่ 4.11	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักศึกษา	38
ตารางที่ 4.12	ภูมิหลังด้านการศึกษาของนักศึกษา	39
ตารางที่ 4.13	ภูมิหลังด้านการทำงานของนักศึกษา	40
ตารางที่ 4.14	ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ	42
ตารางที่ 4.15	การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณและการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการฯ	43
ตารางที่ 4.16	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มศิษย์เก่า	43
ตารางที่ 4.17	ภูมิหลังด้านการศึกษาของศิษย์เก่า	44
ตารางที่ 4.18	ภูมิหลังด้านการทำงานของศิษย์เก่า	45
ตารางที่ 4.19	ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ	46
ตารางที่ 4.20	การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณและการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการฯ	47
ตารางที่ 4.21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเหมาะสมของอาจารย์ฯ	47
ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมหาบัณฑิตฯ	49
ตารางที่ 4.23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาฯ	50
ตารางที่ 4.24	ความพึงพอใจของมหาบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรฯ	55
ตารางที่ 4.25	ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรฯ	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.26 การประเมินตนเองของมหาวิทยาลัยด้านการพัฒนาผลการเรียนรู้.....	65
ตารางที่ 4.27 การประเมินตนเองของนักศึกษาด้านการพัฒนาผลการเรียนรู้.....	67
ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย	69
ตารางที่ 4.29 แสดงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศและการเตรียมพร้อมของมหาวิทยาลัยแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ	72

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาทุกระดับชั้น เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติ การประเมินหลักสูตรเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรว่ามีคุณภาพเพียงใด บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ มีข้อดี ข้อเสียในเรื่องใด และมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ในระบบการประกันคุณภาพภายในของทุกสถาบันการศึกษา มีการกำหนดให้การประเมินหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นตัวชี้วัดหรือเกณฑ์คุณภาพสำคัญตัวหนึ่งสำหรับการประกันคุณภาพภายใน การประเมินหลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหลักสูตร อาทิ ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาวะสังคม สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ใช้บัณฑิต เป็นแนวทางในการนำไปวางแผนการจัดการเรียนการสอน สาระเนื้อหาในการสอน การปรับปรุงสื่อการสอน การวัดและประเมินผล ในการใช้หลักสูตรจึงมีความจำเป็นต้องทำการประเมินหลักสูตร โดยการติดตามความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตร ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความสำเร็จของการใช้หลักสูตร สำหรับเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2558) ในปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้ร่วมในการนำระบบ CUPT-QA (The Council of the University Presidents of Thailand Quality Assurance) มาใช้ในระดับหลักสูตร ซึ่งประยุกต์เกณฑ์จาก ASEAN University Network – Quality Assurance (AUN-QA) โดยเน้นการดำเนินงานหลักสูตรที่พิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ให้ครอบคลุม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเปิดสอนหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ด้วยระบบการศึกษาทางไกลเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2554 โดยเปิดสอนในปีการศึกษา 2555 ซึ่งในปีการศึกษา

2559 หลักสูตรจะมีการจัดการเรียนการสอนครบ 5 ปี ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ทุก ๆ 5 ปี ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และนโยบายการศึกษาของรัฐบาล ตลอดจนสภาพสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

วิชาสารสนเทศศาสตร์มีลักษณะสหวิทยาการกับศาสตร์อื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การบริหารจัดการ การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การตลาด ธุรกิจ การศึกษา และได้รับผลกระทบจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ การปรับใช้ชื่อหลักสูตรว่า สารสนเทศศาสตร์ทำให้มีการปรับหลักสูตรด้านโครงสร้างหลักสูตรได้เพิ่มรายวิชาใหม่ ๆ โดยเฉพาะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและวิทยาการอื่นที่เกี่ยวข้องในลักษณะสหวิทยาการ เพื่อตอบสนองต่อตลาดงานสารสนเทศที่กว้างขวางขึ้นทั้งในการนำความรู้ไปใช้ในการบริหาร การจัดการ สารสนเทศ ในตำแหน่งสารสนเทศโดยตรง และตำแหน่งงานอื่น ๆ ที่ประยุกต์ใช้ความรู้ ความสามารถ ด้านการจัดการสารสนเทศ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ที่ผ่านมา ได้มีการพยายามวิจัยและศึกษาหลายลักษณะ มีการศึกษาวิจัยเพื่อเตรียมความพร้อมและวางแผนการจัดการศึกษา (ชุตินา สัจจามันท์ และ สุกัญญา ธาราวชิรศาสตร์ 2538; ชุตินา สัจจามันท์ 2539) การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาบัณฑิต ศึกษาในระหว่างการศึกษา (ชุตินา สัจจามันท์ 2547) การวิจัยติดตามการทำงานของมหาบัณฑิตศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นแรก ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2546 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2547 (พฤษภาคม 2547 ถึง ตุลาคม 2548) (ชุตินา สัจจามันท์ กาญจนนา ใจกว้าง และกฤติกา จิวาลักษณ์ 2549) การวิจัยติดตามการทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 2 ภาคการศึกษา ที่ 1 ปีการศึกษา 2548 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2548 (กรกฎาคม 2548 ถึงมิถุนายน 2549) (ชุตินา สัจจามันท์ กาญจนนา ใจกว้าง และกฤติกา จิวาลักษณ์ 2549) การวิจัยติดตามการทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2549 (กรกฎาคม 2549 ถึงมิถุนายน 2550) (กาญจนนา ใจกว้าง และชุตินา สัจจามันท์ 2550) การวิจัยติดตามการทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการ

จัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
 รุ่นที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2550 (กรกฎาคม
 2550 ถึงมิถุนายน 2551) (กาญจนา ใจกว้าง และชุตินา สัจจามันท์ 2551) การวิจัยติดตามการ
 ทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการ
 จัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
 รุ่นที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2551 (กรกฎาคม
 2551 ถึงมิถุนายน 2552) (กาญจนา ใจกว้าง และชุตินา สัจจามันท์ 2552) การวิจัยติดตามการ
 ทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการ
 จัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
 รุ่นที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2552 (กรกฎาคม
 2552 ถึงมิถุนายน 2553) (กาญจนา ใจกว้าง และชุตินา สัจจามันท์ 2553) การวิจัยติดตามการ
 ทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการ
 จัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
 รุ่นที่ 5 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 – ภาคการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2553 (กรกฎาคม
 2553 ถึงมิถุนายน 2556) (กาญจนา ใจกว้าง และชุตินา สัจจามันท์ 2556) การวิจัยติดตามการ
 ทำงานของมหาบัณฑิต ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการ
 จัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา
 รุ่นที่ 6 และ 7 ตามลำดับ (กาญจนา ใจกว้าง และชุตินา สัจจามันท์ 2556) ศึกษาความพึงพอใจของ
 ผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 (สารสนเทศศาสตร์) ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 8 และความพึงพอใจของนักศึกษา
 (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล และปัทมาพร เอ็นบำรุง 2557) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อ
 มหาบัณฑิตและความคิดเห็นในการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)
 ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 9 และความพึงพอใจของนักศึกษา (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล
 2558)

ผลจากการวิจัยติดตามผลมหาบัณฑิตเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงระบบการ
 เรียนการสอน รวมทั้งหลักสูตร โดยได้มีการปรับปรุงหลักสูตรมาโดยลำดับ นับแต่ พ.ศ. 2545, 2551
 และ 2554 เป็นต้นมา และล่าสุด คือ การปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2559 เพื่อเป็นไปตามวงรอบของ
 การปรับปรุงหลักสูตรตามมาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ
 อุดมศึกษา แต่การวิจัยติดตามผลมหาบัณฑิตเอื้อให้ได้ข้อมูลสำคัญจากมหาบัณฑิตและผู้จ้างงาน
 เมื่อพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดของระบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะเมื่อมีการนำแนวคิด
 การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรของ ASEAN University Network – Quality

Assurance (AUN-QA) มาประยุกต์ จึงพบว่าขาดข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น ๆ ที่สำคัญ คือ นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้บริหารสาขาวิชาและหลักสูตร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนและผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคอุตสาหกรรม จึงจำเป็นต้องมีการวิจัยดังกล่าว เพื่อประเมินหลักสูตรจากมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุมกว่าเดิม และศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

2.1 เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ทั้งในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้

2.2 เพื่อศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 มหบัณฑิต ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ประจำปีการศึกษา 2557

3.2 ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้บังคับบัญชาของมหบัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.3 นักศึกษา ได้แก่ ผู้เข้าศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึงปัจจุบัน

3.4 ศิษย์เก่า ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ก่อนปีการศึกษา 2557

3.5 ผู้บริหาร ได้แก่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 และประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

3.6 อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554

3.7 งานสนับสนุน ได้แก่ เจ้าหน้าที่เลขานุการกิจบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์

3.8 ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ ได้แก่ ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ รวมทั้งองค์การสารสนเทศ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ในครั้งนี้มีกรอบแนวคิดการวิจัยจากการประเมิน 3 ด้านคือ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งการศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การประเมินหลักสูตร หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการ ปัญหาหรือข้อบกพร่องต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554

ในการประเมินครั้งนี้ดำเนินการประเมิน 3 ด้าน คือ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

5.2 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความเหมาะสมของอาจารย์ประจำหลักสูตร ความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้

5.3 กระบวนการใช้หลักสูตร หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล

5.4 ผลการใช้หลักสูตร หมายถึง การประเมินผลที่ได้จากหลักสูตรเกี่ยวกับ คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.5 แนวโน้มของหลักสูตร หมายถึง ข้อมูลและสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ได้แก่ วัตถุประสงค์ กลุ่มผู้เรียน/ผู้ใช้ เทคโนโลยี และวิธีการ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร และหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สารสนเทศศาสตร์และศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศ
ศาสตร์ ทั้งนี้ได้แบ่งหัวข้อวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องออกเป็น

1. การประเมินหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 1.3 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร
 - 1.4 วิธีประเมินหลักสูตร
2. การจัดการศึกษาด้านสารสนเทศศาสตร์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การประเมินหลักสูตร

1.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

ผู้ประเมินได้ศึกษาถึงความหมายของการประเมินและการประเมินหลักสูตร ได้มีผู้ให้
ความหมายไว้ดังนี้ คือ

กัมพล ธิติกร (2542, 51) การประเมินเป็นกระบวนการที่ให้คำตอบเกี่ยวกับคุณค่า
ของสิ่งที่ทำ หรือเป็นกระบวนการที่ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อการตัดสินใจในทุกขั้นตอนของการ
บริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินหลักสูตรที่ได้เริ่มมีการปฏิบัติงานไปแล้วว่ามีความก้าวหน้า
ไปแค่ไหน มีปัญหาในการปฏิบัติอย่างไร บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

โสภา ชมชื่น (2546, 21) การประเมิน คือการใช้กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์
ข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ นำผลการประเมินมาตัดสินคุณค่าส่วนที่ใช้ได้และ
ส่วนที่ต้องปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2549, 21-23) ได้รวบรวมความหมายของคำว่า การประเมินไว้
ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การประเมิน (evaluation) = การวัด (measurement) เป็นการให้ความหมายของการประเมินในความหมายเดียวกับคำว่า การวัด การให้ความหมายในลักษณะนี้มีส่วนดีในแง่ทำให้การประเมินเกี่ยวข้องกับหลักการทางวิทยาศาสตร์ของการวัด ซึ่งเน้นความเป็นปรนัยและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2. การประเมิน (evaluation) = การวิจัยประยุกต์ (applied research) การให้ความหมายในลักษณะนี้ผู้ให้ความหมายเห็นว่า การประเมินมีลักษณะใกล้เคียงกับการวิจัยเป็นอย่างมาก ทั้งในแง่ของระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การออกแบบเครื่องมือ และการวิเคราะห์เป็นการมองการประเมินว่าเป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์หรือการวิจัยประยุกต์

3. การประเมิน (evaluation) = การตรวจสอบความสอดคล้อง (determining congruence) หมายถึงกระบวนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง “ผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้” ซึ่งความหมายนี้ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย และมีอิทธิพลต่อการประเมินผลในปัจจุบัน

4. การประเมิน (evaluation) = การช่วยตัดสินใจ (assistant decision making) เป็นความหมายที่เห็นว่าการประเมินหมายถึง กระบวนการระบุและเสนอสารสนเทศเพื่อช่วยการตัดสินใจ

5. การประเมิน (evaluation) = การบรรยายอย่างลุ่มลึก (description or portrayal) หมายถึง การบรรยายความสัมพันธ์และความสอดคล้องของสิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง และเกณฑ์มาตรฐานของโครงการ ซึ่งเหมาะสำหรับการใช้ศึกษาเฉพาะกรณี (case study)

6. การประเมิน (evaluation) = การตัดสินคุณค่า (determining of worth or value) หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน เช่น ตัดสินคุณค่าโดยผู้เชี่ยวชาญ (professional judgment) และการตัดสินคุณค่าตามมาตรฐานวิชาชีพ (professional review)

ส่วนการประเมินหลักสูตร ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

นิรมล ศตวุฒิ (2543, 105) การประเมินหลักสูตรหมายถึง การหาคำตอบว่าหลักสูตรบรรลุผลตามที่กำหนดจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ บรรลุผลมากหรือน้อยเพียงไร และสาเหตุที่ไม่บรรลุผลเพราะอะไร การประเมินหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่าการนำไปใช้จริงแล้วนั้นได้ผลใกล้เคียงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

ครอนบาช (Cronbach, 1970, 231) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตรคือการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

สตัมเฟิลบีม, และคณะ (Stufflebeam, et al, 1971, p.128) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าการประเมินหลักสูตรคือกระบวนการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกที่ดีกว่าเดิม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ส่วนการประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าใช้ได้ดีเพียงใด และข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณค่ามากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินหลักสูตรควรประเมินทั้งระบบและทุกขั้นตอนของการบริหารหลักสูตรเพื่อให้ได้สารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนา

1.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2540, หน้า 217) ได้ให้แนวคิดว่าการประเมินหลักสูตรนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผลการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่จะประเมินนำมาพิจารณาร่วมกัน เช่น ตัวเอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนเรียนรู้ตัวผู้เรียน ความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในชุมชนและสังคม เป็นต้น แนวการประเมินหลักสูตรสามารถทำได้เป็น 3 ระยะด้วยกันคือ ระยะก่อนโครงการเพื่อการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ส่วนระยะระหว่างโครงการ เพื่อนำหลักสูตรไปใช้และระยะหลังโครงการเพื่อการติดตามประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

ทิตนา แคมมณี (2540, 134) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม จะมีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกันอยู่ 3 ประการสำคัญ ๆ คือ

1. องค์ประกอบที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ เช่น หลักสูตรพยาบาล มีวัตถุประสงค์ที่จะฝึกผู้เรียนให้เป็นพยาบาล การประเมินหลักสูตรพยาบาล ก็เพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นช่วยให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวหรือไม่

2. เพื่อตัดสินใจว่า การวางแผนโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานและการจัดการเรียนรู้อตามหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิตคือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2549, 33) การประเมินหลักสูตรโดยทั่วไปจะมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่คล้ายคลึงกันดังนี้

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร การประเมินในลักษณะนี้มักจะดำเนินการในช่วยที่การพัฒนาหลักสูตรยังคงดำเนินการอยู่ เพื่อที่จะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร เช่น จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การวัดผลมี

ความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่ สามารถนำมาปฏิบัติในช่วงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้หรือใน ขณะที่การใช้หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้กำลังดำเนินการอยู่ได้มากน้อยเพียงใด ได้ผล เพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอะไร จะได้เป็นประโยชน์แก่นักพัฒนาหลักสูตรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ทันเวลาที่

2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินในลักษณะนี้ จะดำเนินการในขณะที่ มีการนำหลักสูตรไปใช้ จะได้ช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่า ควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควร ยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด การประเมินในลักษณะนี้จะดำเนินการหลัก จากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินว่า หลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ ดีบรรลุเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สนองความต้องการของสังคมเพียงใดและ เหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไปหรือไม่

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตร หลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษา มาแล้วหรือไม่อย่างไร การประเมินในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้หรือ หลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่งก็ได้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคุณค่าของ หลักสูตร โดยพิจารณาการบริหารหลักสูตรทั้งระบบ ตั้งแต่บริบทหรือสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการบริหารหรือนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งผลผลิตและผลกระทบจากการนำหลักสูตรไปใช้ ว่ามีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมเพียงใด เพื่อปรับปรุง หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

สำราญ มีแจ้ง (2543, 23) กล่าวว่า การประเมินมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมี ความชัดเจน กล่าวคือ ก่อนที่จะนำโครงการไปใช้ย่อมจะได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจาก ผู้บริหารและผู้ประเมินว่ามีส่วนใดที่ไม่ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานการดำเนินงานหากขาด ความแน่นอน ที่แจ่มชัดจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน

2. ประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหาจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือใช้ในการ ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมคุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิดจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่

เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นหรือมีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอน และ ทรัพยากรใดที่ขาดจะได้รับการจัดสรรเพิ่มเติม

3. การประเมินช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปด้วยดี

4. การประเมินมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ ของโครงการ และทำให้โครงการมีข้อที่ทำความเสียหายลดน้อยลง

5. การประเมินมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน เพราะการประเมินเป็นการตรวจสอบ และควบคุมชนิดหนึ่ง

6. การประเมินมีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการอันย่อมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง

7. ผลของการประเมินอาจเป็นข้อมูลอย่างสำคัญในการวางแผน หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหาร

8. การประเมินช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ กล่าวคือการประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงอุปสรรคปัญหา ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวจะช่วยทำให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือยุติโครงการนั้นเสีย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการประเมินโครงการ หมายถึง การประเมินโครงการมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนการดำเนินการใช้ทรัพยากร การควบคุมคุณภาพ ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.4 วิธีประเมินหลักสูตร

พิชิต ฤทธิจรูญ (2556) กล่าวถึงวิธีประเมินหลักสูตรว่าประกอบด้วยขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. เป็นการศึกษาวเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน ผู้ประเมินศึกษาวเคราะห์ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องการประเมินโดยการศึกษาศักยภาพและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจสอบถามข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินมีความเข้าใจในแนวคิด หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย เป้าหมายของ

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนทำให้มีแนวทางในการออกแบบและวางแผนการประเมินหลักสูตรได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมินให้พยายามตอบคำถามตามประเด็น ต่อไปนี้

1.1 หลักสูตรมีความเป็นมาอย่างไร ทำไมจึงต้องพัฒนาหลักสูตรนี้ มีหลักการและเหตุผลอะไร รวมทั้งมีปัญหาและความต้องการอะไรจึงทำให้เกิดหลักสูตร แล้วคาดหวังว่าจะได้อะไรจากหลักสูตร

1.2 ลักษณะของหลักสูตรเป็นแบบใด เช่น เป็นหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับใด ประเภทใด เป็นหลักสูตรสถานศึกษา หรือเป็นหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชา/กลุ่มสาระวิชา หรือเป็นหลักสูตรการฝึกอบรม เป็นต้น

1.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร คืออะไร มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติหรือประเมินได้หรือไม่

1.4 โครงสร้างของหลักสูตรกำหนดกลุ่มสาระ รายวิชา จำนวนหน่วยกิตไว้ อย่างไร

1.5 ทรัพยากรที่ใช้ในหลักสูตรมีอะไรบ้าง ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคคล หรือหน่วยงานใดบ้าง

1.6 มีการกำหนดรูปแบบ วิธีการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรมีใครบ้าง มีบุคลากรและองค์การอื่นเกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือไม่

1.7 ผู้ต้องการใช้ผลการประเมินหลักสูตรมีใครบ้าง มีความต้องการที่จะทราบและใช้ผลการประเมินอย่างไร

1.8 มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน หรือตัวบ่งชี้ความสำเร็จของหลักสูตรหรือไม่ ถ้ามีเกณฑ์หรือตัว บ่งชี้เหล่านั้น คืออะไร

2. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินจะทำให้ผู้ประเมินโดยเฉพาะผู้ประเมินมือใหม่มีฐานความคิดและมองเห็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรได้ชัดเจนมากขึ้น สามารถออกแบบและวางแผนการประเมินหลักสูตรได้ครอบคลุม และเอื้อประโยชน์ต่อการใช้ผลการประเมินได้มากขึ้น นอกจากนี้ผู้ประเมินควรจะได้ศึกษากรณีตัวอย่างการประเมินหลักสูตรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือใกล้เคียงกันด้วย รวมทั้งการศึกษารูปแบบการประเมินที่นักวิชาการทางการประเมินได้เสนอไว้ ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินได้แนวคิดและมองเห็นแนวทางในการประเมิน มีความเชื่อมั่นและสามารถออกแบบการประเมินได้อย่างคมชัดลึกมากขึ้น เพราะรูปแบบการประเมินจะเป็นกรอบแนวความคิดในการประเมินที่บ่งบอกให้ทราบว่า ในการประเมินหลักสูตรนั้น ควรพิจารณาประเมินอะไรบ้าง (what) และในบางรูปแบบการประเมินอาจเสนอแนะถึงวิธีการประเมิน ตรวจสอบด้วยว่าควรทำอย่างไร (how)

3. กำหนดวัตถุประสงค์และตัวบ่งชี้การประเมิน หลังจากที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ต้องการประเมินและศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมินแล้ว จะทำให้ทราบความชัดเจนว่าต้องการประเมินเพื่ออะไร จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร ในแต่ละวัตถุประสงค์ของการประเมินก็กำหนดตัวบ่งชี้การประเมินว่าจะประเมินอะไรบ้าง

4. การ ออกแบบการประเมิน การออกแบบการประเมินหลักสูตรเป็นการวางแผนการประเมินเพื่อกำหนดรูปแบบ ขอบเขตและแนวทางการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรที่มุ่งประเมิน ซึ่งจะเน้นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงพัฒนาและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรต่อไปการออกแบบการประเมินที่มีประสิทธิภาพที่จะให้ได้คำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ของการประเมินหรือได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือการออกแบบการวัดตัวแปร (measurement design) การ ออกแบบการสุ่มตัวอย่าง (sampling design) หรือการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) และการออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล (analysis design)

5. การจัดทำโครงการประเมินหลักสูตร หลังจากผู้ประเมินได้ออกแบบการประเมินหรือดำเนินการตามลำดับขั้นตอนที่ 1-4 แล้ว จะต้องจัดทำโครงการประเมินหลักสูตร ซึ่งเป็นเอกสารที่ได้จากการวางแผนการประเมินที่แสดงกรอบแนวคิดและแนวทางในการดำเนินการประเมินหลักสูตร อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

6. การพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนของการเตรียมจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน โดยตรวจสอบว่าเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่ระบุไว้ในโครงการประเมินนั้นมีหรือยัง จะใช้เครื่องมือที่มีผู้อื่นสร้างไว้แล้วหรือจะต้องสร้างขึ้นใหม่ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องวัดได้ตรง สอดคล้อง และครอบคลุมกับประเด็นการประเมิน ตัวแปรหรือตัวบ่งชี้การประเมิน หากเครื่องมือที่มีอยู่ไม่เหมาะสมที่จะใช้ ผู้ประเมินต้องสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นมาใหม่ โดยจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด เช่น ตรวจสอบด้านความเป็นปรนัย ความยาก (difficulty) ความตรง (validity) ความเที่ยง (reliability) เป็นต้น

7. การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง โดยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภทที่ได้พัฒนาขึ้น ซึ่งจะต้องมีการวางแผน ประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล กำหนดช่วงระยะเวลา วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความถูกต้อง และสมบูรณ์ครบถ้วนผู้ประเมินจะต้องใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทันตามเวลาที่กำหนดไว้

8. การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล โดยทั่วไปการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำได้ 2 ลักษณะคือ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเป็นเครื่องมือช่วยเช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย t-test F-test เป็นต้น และ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ส่วนมากใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

9. การรายงานผลการประเมินหลักสูตรเป้าหมายสำคัญของการประเมินหลักสูตรก็เพื่อนำสารสนเทศไปใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนา และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย ผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือสังคม ผู้ประเมินจึงต้องนำเสนอรายงานผลการประเมินต่อผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างมีเหตุผลและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. การจัดการศึกษาด้านสารสนเทศศาสตร์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช

สารสนเทศศาสตร์เป็นวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการพัฒนาหน่วยงาน องค์กร องค์กรสารสนเทศ และการพัฒนาสังคมไทยสู่สังคมความรู้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดสอนวิทยาการด้านสารสนเทศศาสตร์ด้วยระบบการศึกษาทางไกล เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 โดยเริ่มจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ (ต่อเนื่อง 2 ปี) พ.ศ. 2530 และหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชางานสารสนเทศ 1 ปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2532 เป็นแห่งแรกในประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียน โดยในช่วงแรกของการเปิดสอนใช้คำว่า “สารนิเทศ” และมีพัฒนาการมาโดยลำดับ

แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์เป็นแขนงวิชาแรกของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก นับตั้งแต่การเปิดสอนระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2532 แขนงวิชาได้มีพัฒนาการมาโดยลำดับ นับเป็นนวัตกรรมการศึกษาและต้นแบบการจัดการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา วิชาชีพและบุคลากรด้านสารสนเทศศาสตร์อย่างกว้างขวางและได้รับความสนใจในวงวิชาการทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ผลงานของแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ครอบคลุมทั้งในด้านการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงวัฒนธรรม

การเปิดสอนระดับปริญญาโท ได้มีการวางแผนจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์อย่างมีระบบ โดยมีผลการวิจัยจากงานวิจัย 3 เรื่อง เป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการศึกษา เริ่มต้นจากผลการวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจและความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาหลักสูตรแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” (ขุติมา สัจจามันท์, 2538) พบว่านักศึกษาแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีแล้วมีเป็นจำนวนมากจัดเป็นอันดับสองของกลุ่ม จึงมีข้อเสนอแนะให้สาขาวิชาศิลปศาสตร์ขยายการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์และเพื่อเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาการแขนงนี้ของมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันเมื่อ พ.ศ. 2540 ได้มีการตัดสินใจการปรับปรุงแก้ไขชื่อหลักสูตรเป็น “สารสนเทศศาสตร์” ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรดังนี้

การเปลี่ยนชื่อหลักสูตรจาก สารนิเทศศาสตร์ เป็น สารสนเทศศาสตร์ เนื่องจากคำว่า “สารสนเทศ” เป็นศัพท์ที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในวงการคอมพิวเตอร์และธุรกิจ และเป็นศัพท์ที่ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติคำแปลของคำว่า Information ไว้ในศัพท์คอมพิวเตอร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538) ให้ใช้ได้หลายคำ ได้แก่ สสนเทศ สารสนเทศ สารนิเทศ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรจึงเห็นว่าหากใช้ศัพท์ที่แพร่หลาย จะสื่อความหมายได้ชัดเจน และหลักสูตรจะเป็นที่รู้จักและยอมรับกันมากกว่า อันจะเป็นประโยชน์ต่อบัณฑิตในการออกไปประกอบอาชีพ นอกจากนี้ชื่อหลักสูตรและชุดวิชาของหลายสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ใช้คำว่า สารสนเทศ ในความหมายเดียวกับ สารนิเทศ จึงเห็นควรใช้คำว่า “สารสนเทศ” ให้สอดคล้องกัน เพื่อมิให้เกิดความสับสนในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543)

นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ให้มีการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของตลาด ความพร้อมของแขนงวิชาและของมหาวิทยาลัยก่อนเปิดสอน ดังนั้นจึงมีงานวิจัยต่อเนื่อง เรื่อง “การสำรวจความต้องการและศักยภาพในการจัดการศึกษา หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต แขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” (ขุติมา สัจจามันท์, และสุกัญญา ธาราวชิรศาสตร์, 2538) และ “พัฒนาการการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย” (ขุติมา สัจจามันท์, 2539) ผลการวิจัยได้นำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ด้วยระบบการศึกษาทางไกลเป็นแห่งแรกของประเทศและภูมิภาคอาเซียน

โดยสรุป ปัจจุบันแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตดังนี้

1. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ พ.ศ. 2541 ไม่ได้เปิดสอน
2. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2542 เปิดสอนปีการศึกษา 2545

3. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551 เปิดสอนปีการศึกษา 2554

4. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 (ตาม มคอ.) เปิดสอนปีการศึกษา 2555

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทนิจ ศรีหานารถ. (2546). ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2540) โดยใช้ตัวแบบซีป (CIPP Model) เป็นกรอบในการประเมิน มีประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้าศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2543-2544 และมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 64 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินปัจจัยด้านบริบทปัจจัยตัวป้อนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร กระบวนการจัดการหลักสูตรและผลผลิตหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรเพิ่มรายวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติให้มากขึ้น โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการจัดการระบบสารสนเทศและบริการสารสนเทศ โดยให้มีการเพิ่มเนื้อหาให้เหมาะสมในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร การเสนอให้เปิดรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรแต่ไม่เคยเปิดสอน เช่น กลุ่มรายวิชาภาษาอังกฤษในงานวิชาชีพ และยกเลิกรายวิชาที่พบว่าไม่เป็นที่น่าสนใจ

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์. (2552). ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิจัยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2546 จำนวน 11 คน มหาบัณฑิตของหลักสูตรจำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า . ดานบริบทหลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม และโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนเนื้อหาวิชาต่างๆ และการจัดแผนการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2. ดานปัจจัยนำเข้า พบว่าโดยภาพรวมและรายข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คุณสมบัตินักศึกษา คุณสมบัตินักศึกษาและผู้เข้าศึกษาและทรัพยากรการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นแสวงหาความรู้ที่ตอบสนองต่อการสืบค้นหาความรู้ 3. ดานกระบวนการจัดการหลักสูตร พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมและรายขอ

มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งการวัดและประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร มี 4. ดานผลผลิต โดยภาพรวมและรายขอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของมหابัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย

จุฑารัตน์ ศรารณวงศ์ นรฤต (สมพล) วันตะเมล์ ศรีณัธร์ ศศิธนากรแก้ว วัลลภา จันทรดี และดวงแก้ว เงินพุลทรัพย์. (2555) ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ และสารสนเทศ พ.ศ.2552 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้วิธีการวิจัยแบบประเมิน โดยใช้ตัวแบบซีป (CIPP Model) เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ บริบทหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต กระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิต ประชากรวิจัยประกอบด้วยอาจารย์ นิสิตปัจจุบัน มหบัณฑิต และนายจ้างของมหบัณฑิต รวม 77 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 แบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวนร้อยละ 93.51 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าบริบทของหลักสูตรปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต กระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิตมีความเหมาะสมระดับมาก การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงและที่ผู้ใช้มหบัณฑิตคาดหวังมีความแตกต่างกัน โดยคุณลักษณะของบัณฑิตที่ผู้ใช้มหบัณฑิตคาดหวังสูงกว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริง ข้อเสนอแนะงานวิจัยหลักสูตรควรปรับปรุงด้านรายวิชา สถานที่เรียน สื่อการสอน และการจัดแผนการเรียน

สมพร พุทธาพิทักษ์ผล และปัทมาพร เย็นบำรุง. (2557). ติดตามผลมหบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2555 รุ่นที่ 8 และความพึงพอใจของนักศึกษาการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการทำงานของมหบัณฑิต รุ่นที่ 10 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม ประชากรประกอบด้วย (1) มหบัณฑิตรุ่นที่ 10 สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 รวม 7 คน (2) นายจ้างของมหบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 รวม 7 คน (3) นักศึกษาปีสุดท้ายของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน ผลการวิจัยพบว่า มหบัณฑิตประเมินตนเองด้านการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทาง และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการวัดประเมินผล และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่วนนายจ้างมหบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและ

ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้จากนั้นยังความคิดเห็นที่มีต่อระดับความจำเป็นของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ที่เน้นการจัดการสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ขององค์กร และสังคมสารสนเทศ ที่มีต่อองค์กรในระดับมาก ส่วนนักศึกษาปีสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ด้านการวัดประเมินผล ด้านการให้คำปรึกษา และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย และประเมินตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรที่ได้พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาเรียม นิลพันธุ์, (2555ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตรในดานวัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร และรายวิชา 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรในดานสื่อ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สภาพห้องเรียน จำนวนอาจารย์ และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรในดานการจัดการเรียนรูการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติการ การบริหารจัดการหลักสูตร และ กระบวนการทำวิทยานิพนธ์ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรในดานความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการสอนและการนิเทศ ความสามารถในการวิจัย และการมีคุณธรรม และ 5) เพื่อประเมินผลกระทบของหลักสูตร ในดานความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงาน การพัฒนาวิชาชีพ ความเปนผู้นำ สมรรถนะในดานหลักสูตร การสอน และการนิเทศ โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนในรายวิชา จำนวน 15 คน นักศึกษาปัจจุบันจำนวน 110 คน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 95 คน และผู้ไขบัณฑิต จำนวน 15 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และประเด็นสนทนากลุ่มที่เปนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า 1. ดานบริบทหลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม และโครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สวนรายวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การจัดโครงสร้าง

ของหลักสูตร และโครงสร้างรายวิชามีความเหมาะสมและสอดคล้อง และควรมีการปรับปรุงรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก รายวิชาที่มีความเหมาะสมมาก คือรายวิชาการวิจัยทางการศึกษา ควรเปิดวิชาเลือกเพิ่มเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน หรือการนิเทศที่ระบุเฉพาะระดับชั้นเรียน 2. ดานปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยภาพรวมและรายขอมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีทรัพยากรการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นแสวงหาความรู้ที่ตอบสนองต่อการสืบค้นหาความรู้ ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ผู้สอนให้เพียงพอสำหรับการสอนและการให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ 3. ดานกระบวนการ พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมและรายขอมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน มีการปฏิบัติการวิจัยทางดานหลักสูตรและการนิเทศนักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาการ 4. ดานผลผลิต โดยภาพรวมและรายขอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความรู้ความเข้าใจและเชี่ยวชาญดานหลักสูตรและการนิเทศ มีความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นศึกษานิเทศก์ นักพัฒนาหลักสูตร ฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา ผู้สอนมี คุณธรรมในวิชาชีพมีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยดานการศึกษาหลักสูตรและการนิเทศ 5. ดานผลกระทบ พบว่าโดยภาพรวมและรายขอมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน และวิชาชีพของตนเอง สามารถประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางดานหลักสูตรและการนิเทศไปพัฒนางาน มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภาวะความเป็นผู้นำทางดานวิชาการ ทักษะการสื่อสาร และเป็นผู้นำการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน มีความรับผิดชอบตอสังคม สามารถทำงานรวมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดและขยายผลให้ผู้อื่นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนง วิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ รวมทั้งศึกษาแนวโน้ม ของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรผู้ให้ข้อมูลในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ แบ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ คือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษา ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน ศิษย์เก่าและทรงคุณวุฒิด้านสารสนเทศศาสตร์ที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ

1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

1.2.1 มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์ ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 7 คน

1.2.2 ผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 7 คน

1.2.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 30 คน

1.2.4 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศ ศาสตร์ จำนวน 5 คน

1.2.5 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 1 คน

1.2.6 อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 7 คน (รวมอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรด้วย)

1.2.7 เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนการดำเนินงานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์ จำนวน 2 คน

1.2.8 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศ ศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา 2549-2556 จำนวน 13 คน เลือกแบบเจาะจง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่ สำเร็จการศึกษภายใน 2-5 ปี จำนวน 6 คน และผู้ที่สำเร็จการศึกษามากกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน

1.2.9 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสารสนเทศศาสตร์ที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถาม มีจำนวน 3 ชุด คือ 1) แบบสอบถามมหาบัณฑิต 2) แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต และ 3) แบบสอบถามนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ชุด ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร 2) แบบสัมภาษณ์ศิษย์เก่า 3) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน 4) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่งานสนับสนุน และ 5) แบบสัมภาษณ์ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ

รายละเอียดของเครื่องมือการวิจัย มีดังนี้

1. แบบสอบถามมหาบัณฑิต ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบเขียนบรรยาย แบ่งเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของมหาบัณฑิต เป็นคำถามแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย เรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ก่อนเข้าศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงาน รายได้ ลักษณะงานที่ทำ รางวัลหรือการประกาศเกียรติคุณที่เคยได้รับ สมาคมวิชาการ/วิชาชีพที่เป็นสมาชิก

ตอนที่ 2 การใช้ความรู้ในการทำงาน/การพัฒนาตนเองหลังสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนอาชีพ หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือระดับหรือได้รับมอบหมายงานเพิ่มเติม การนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา โอกาสและความก้าวหน้าที่ได้รับจากการศึกษา การเผยแพร่หรือนำวิทยานิพนธ์ไปใช้ ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา ความต้องการการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง และการประเมินตนเองในด้านคุณลักษณะและความสามารถที่มี

ตอนที่ 3 การรับรู้ต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร เป็นคำถามแบบเลือกตอบตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ประกอบด้วย การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งความคิดเห็นต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการให้คำปรึกษา ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการวัดประเมินผล และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การรับรู้ต่อการจัดการศึกษาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามแบบให้เลือกความคิดเห็น ซึ่งจำแนกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดวิชาต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยศึกษาในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา การใช้และการนำไปใช้ประโยชน์จากสื่อการศึกษา การปฏิบัติกิจกรรมการศึกษา

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด (ภาคผนวก ข)

2. แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ และแบบเขียนบรรยาย แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 การรับรู้ต่อคุณลักษณะและความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ดูภาคผนวก ค)

3. แบบสอบถามการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรฯ พ.ศ.2554 ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ และแบบเขียนบรรยาย แบ่งออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

ตอนที่ 3 การรับรู้ต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร

ตอนที่ 4 การรับรู้ต่อการจัดการศึกษาและข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ดูภาคผนวก ง)

4. แบบประเมินและสัมภาษณ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบประเมินการดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ เป็นคำถามแบบเลือกตอบตามระดับการดำเนินการ 5 ระดับ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญในการบริหารหลักสูตรในด้านงบประมาณ สนับสนุน บุคลากรและหน่วยงานสนับสนุน ผู้บริหาร สิ่งอำนวยความสะดวก และการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

5. แบบสัมภาษณ์ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและ/หรือประสบการณ์ต่อระบบและกลไกการบริหารหลักสูตรในระดับสาขาวิชา และระดับมหาวิทยาลัย รวมทั้งต่อการจัดการทรัพยากรทั้งในด้านงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการสนับสนุน บุคลากร ที่ได้จัดสรรในการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

6. แบบสัมภาษณ์คณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร ชุมติวิชา และกิจกรรมการสอน ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรและแนวทางแก้ไข

7. แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กลุ่มศิษย์เก่า ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของศิษย์เก่า เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ก่อนเข้าศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงาน รายได้

ตอนที่ 2 เป็นแนวการสนทนากลุ่ม การใช้ความรู้ในการทำงาน/การพัฒนาตนเอง หลังสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนอาชีพ หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือระดับหรือได้รับมอบหมายงานเพิ่มเติม การนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแนวการสนทนากลุ่ม ประสบการณ์ในการศึกษา ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์จากการเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และความต้องการบริการจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

8. แบบสอบถามและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนหลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำงาน

9. แบบสัมภาษณ์ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะงาน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศ และจำเป็นที่มหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ต้องเตรียมพร้อม ความจำเป็นของมหาบัณฑิตต่อตลาดแรงงาน คุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่ม มีผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 53 คน โดยจำแนกเป็น

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาบัณฑิต ดำเนินการโดยแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยจดหมายนำของหัวหน้าโครงการวิจัยส่งถึงมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2557 จำนวน 7 คน ทางไปรษณีย์ หลังจากนั้นจึงได้ติดตามแบบสอบถามครั้งที่ 2 และ 3 ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และโทรศัพท์ รวมได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 6 ฉบับ (ร้อยละ 85.71)

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ใช้บัณฑิตดำเนินการโดยแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยจดหมายนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ถึงผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 7 คน โดยทางไปรษณีย์ เมื่อครบกำหนดได้ติดตามแบบสอบถามครั้งที่ 2 และ 3 ตามลำดับ รวมได้รับแบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ (ร้อยละ 71.43)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษา ดำเนินการโดยแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยจดหมายนำของผู้วิจัย ถึงนักศึกษา จำนวน 30 คน โดยทางไปรษณีย์ เมื่อครบกำหนดได้ติดตามแบบสอบถามครั้งที่ 2 รวมได้รับแบบสอบถามจำนวน 8 ฉบับ (ร้อยละ 26.67)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน ศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนภาคอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้ทำหนังสือเชิญและส่งทั้งทางไปรษณีย์และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนัดหมายสัมภาษณ์และสัมภาษณ์กลุ่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลการวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีการกำหนดน้ำหนักคะแนนในการตอบ ดังนี้

คำตอบ มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
คำตอบ มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
คำตอบ ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน

คำตอบ น้อย มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

คำตอบ น้อยที่สุด มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการจัดระเบียบข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับข้อคำถาม แล้วจึงวิเคราะห์เชิงนิรนัยเพื่อสามารถวิเคราะห์ตามโครงสร้าง และการวิเคราะห์เชิงอุปนัย เพื่อให้ได้ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแต่ละข้อคำถาม

โดยสรุป การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ มีรายละเอียดด้านเครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 3.1 และการศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์มีรายละเอียดด้านเครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้

คำถามหลัก	เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น			
1.1 ความเหมาะสมของอาจารย์ประจำหลักสูตร	แบบสอบถาม - กรรมการบริหารหลักสูตร	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและแปลผลตามเกณฑ์	ค่าเฉลี่ยของการตอบที่ได้จากมาตราส่วนประมาณค่าโดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

คำถามหลัก	เครื่องมือและวิธีการ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1.2 ความเหมาะสมของ สื่อการศึกษาและแหล่ง สนับสนุนการเรียนรู้	แบบสอบถาม -มหาวิทยาลัย -นักศึกษา	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและ แปลผลตามเกณฑ์	ค่าเฉลี่ยของการตอบที่ ได้จากมาตราส่วน ประมาณค่าโดยการ แปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
2. การประเมิน กระบวนการใช้หลักสูตร			
2.1 ความเหมาะสมของ กระบวนการบริหาร หลักสูตร	แบบสัมภาษณ์ -ผู้บริหาร (คณะกรรมการบริหาร หลักสูตรและประธาน กรรมการประจำ สาขาวิชา)	วิเคราะห์เชิง พรรณนา	ร้อยละ 80 ของผู้ตอบ ต่อความเหมาะสมของ กระบวนการบริหาร หลักสูตรตั้งแต่ระดับ มากขึ้นไป
2.2 ความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการเรียน การสอน การให้บริการ และการวัดและ ประเมินผล	แบบสอบถาม -นักศึกษา -มหาวิทยาลัย -งานสนับสนุน	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและ แปลผลตามเกณฑ์	ค่าเฉลี่ยของการตอบที่ ได้จากมาตราส่วน ประมาณค่าโดยการ แปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
	แบบสัมภาษณ์ -ศิษย์เก่า	วิเคราะห์เชิง พรรณนา	ร้อยละ 80 ของผู้ตอบ ต่อความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการ เรียนการสอน การให้บริการ และการ วัดและประเมินผล ตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

คำถามหลัก	เครื่องมือและวิธีการ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. การประเมินผลการใช้ หลักสูตร			
3.1 การประเมินผลที่ได้ จากหลักสูตรเกี่ยวกับ คุณลักษณะบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ครอบคลุม 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความ รับผิดชอบ และด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	แบบสอบถาม -มหาวิทยาลัย -นักศึกษา -ผู้ใช้บัณฑิต	วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และแปลผลตาม เกณฑ์	ค่าเฉลี่ยของการตอบที่ ได้จากมาตราส่วน ประมาณค่าโดยการ แปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้น ไป

ตารางที่ 3.2 แสดงรายละเอียดการศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

คำถามหลัก	เครื่องมือและวิธีการ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
แนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์	แบบสัมภาษณ์ - ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ	การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

คำถามหลัก	เครื่องมือและวิธีการ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
โครงสร้างและรายละเอียด หลักสูตรที่ปรับปรุง	แบบสัมภาษณ์กลุ่ม - อาจารย์ผู้สอน	การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและ การร่วมกันหาข้อสรุปในการ ปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น

ตอนที่ 3 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านกระบวนการใช้

ตอนที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านผลการใช้

ตอนที่ 5 แนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีจำนวน 3 กลุ่ม คือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษา จำนวน 19 คน (ส่งแบบสอบถามรวม 43 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 44.19) ส่วนการสัมภาษณ์ มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 22 คน (ร้อยละ 100) รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 53 คน

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประเภท

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557	6	11.32
ผู้ใช้บัณฑิต	5	9.43
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	8	15.09
ศิษย์เก่า	13	24.53
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา	1	1.89
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	5	9.43
อาจารย์ผู้สอน	7	13.22
เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน	2	3.77
ผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนภาคอุตสาหกรรมสารสนเทศ	6	11.32
รวม	53	100.00

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยจำแนกเป็นมหำบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 คน (ร้อยละ 11.32) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 5 คน (ร้อยละ 9.43) นักศึกษาจำนวน 8 คน (ร้อยละ 15.09) ศิษย์เก่าจำนวน 13 คน (ร้อยละ 24.53) ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.89) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 5 คน (ร้อยละ 9.43) อาจารย์ผู้สอน จำนวน 7 คน (ร้อยละ 13.22) เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 3.77) ผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนภาคอุตสาหกรรมสารสนเทศจำนวน 6 คน (ร้อยละ 11.32)

ตารางที่ 4.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มมหำบัณฑิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	33.33
หญิง	4	66.67
รวม	6	100.00
อายุ		
30 – 39 ปี	2	33.33
40 – 49 ปี	4	66.67
50 – 59 ปี	0	00.00
รวม	6	100.00

ตารางที่ 4.2 มหำบัณฑิตเป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) และเพศชาย จำนวน 2 คน (ร้อยละ 33.33) ด้านอายุ มหำบัณฑิตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) รองลงมาคือ 30-39 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 33.33)

ตารางที่ 4.3 ภูมิหลังด้านการศึกษาของมหาบัณฑิต

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ศศ.บ.(ประวัติศาสตร์)	1	16.67
ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	1	16.67
ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์)	1	16.67
ค.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	2	33.32
วท.บ.(วิทยาการคอมพิวเตอร์)	1	16.67
รวม	6	100.00
วิชาเอก		
บรรณารักษศาสตร์/สารสนเทศศาสตร์	4	66.66
ประวัติศาสตร์	1	16.67
คอมพิวเตอร์ศึกษา/วิทยาการคอมพิวเตอร์	1	16.67
รวม	6	100.00
สถาบันการศึกษา		
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	3	50.00
มหาวิทยาลัยของรัฐ	2	33.33
มหาวิทยาลัยเอกชน	1	16.67
รวม	6	100.00
ปีการศึกษาที่สำเร็จ		
2530 – 2539	3	50.00
2540 – 2549	3	50.00
รวม	6	100.00
คะแนนเฉลี่ย		
2.50 – 2.99	4	50.00
3.00 – 3.99	4	50.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.3 มหาบัณฑิตส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาวุฒิการศึกษามหาบัณฑิตและ
 สารสนเทศศาสตร์ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 67.67) รองลงมาคือ ประวัติศาสตร์และวิทยาการ
 คอมพิวเตอร์ จำนวนเท่ากันคือด้านละ 1 คน (ร้อยละ 16.67) สถาบันการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาส่วน
 ใหญ่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ
 มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 33.33) จำนวนน้อยที่สุดสำเร็จการศึกษาจาก
 มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวนสถาบันละ 1 คน (ร้อยละ 16.67)

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในช่วงปี
 การศึกษา 2530 – 2539 และ 2540 – 2549 จำนวนเท่ากัน คือ ช่วงละ 3 คน (ร้อยละ 50.00)

คะแนนเฉลี่ย มหาบัณฑิตสำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.50-2.99 และ 3.00-3.99
 จำนวนเท่ากัน คือช่วงละ 4 คน (ร้อยละ 50.00)

ตารางที่ 4.4 ภูมิหลังด้านการทำงานของมหาบัณฑิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	3	50.00
พนักงานเอกชน	3	50.00
รวม	6	100.00
ตำแหน่งปัจจุบัน		
บรรณารักษ์	3	49.99
นักเอกสารสนเทศ	1	16.67
ผู้อำนวยการบริษัท	1	16.67
หัวหน้างาน	1	16.67
รวม	6	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 10 ปี	4	66.67
11 – 20 ปี	2	33.33
รวม	6	100.00

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
1 – 10 ปี	3	50.00
11 – 20 ปี	3	50.00
รวม	11	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,001 – 20,000 บาท	1	16.67
20,001 – 30,000 บาท	4	66.66
40,001 บาทขึ้นไป	1	16.67
รวม	11	100.00

ตารางที่ 4.4 มหาบัณฑิตรับราชการและพนักงานเอกชน จำนวนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 3 คน (ร้อยละ 50.00)

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบันเป็นบรรณารักษ์ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเท่ากันคือ นักเอกสารสนเทศ ผู้อำนวยการบริษัท และหัวหน้างาน จำนวนเท่ากันตำแหน่งละ 1 คน (ร้อยละ 16.67)

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) รองลงมา ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 33.33)

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระหว่าง 1-10 ปี และ 11-20 ปี เท่ากัน คือ ช่วงละจำนวน 3 คน (ร้อยละ 50.00)

มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ย คือ 20,001 – 30,000 จำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) รองลงมาเท่ากัน คือ 10,001-20,000 บาท และ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวนกลุ่มละ 1 คน (ร้อยละ 16.67)

ตารางที่ 4.5 ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ *

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารจัดการสารสนเทศ	1	12.50
การผลิต/จัดหาสารสนเทศ	3	37.50
การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ	2	25.00
การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ	1	12.50
อื่น ๆ ระบบสารสนเทศการตลาด	1	12.50
รวม	8	100.00

*ตอบมากกว่า 1 รายการ

ตารางที่ 4.5 ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศของมหابัณฑิตส่วนใหญ่ คือ การผลิต/จัดหาสารสนเทศ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 37.50) รองลงมา คือการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 25.00)

ตารางที่ 4.6 การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณและการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ		
เคย	1	12.50
ไม่เคย	7	87.50
รวม	8	100.00
การเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ		
ไม่เป็นสมาชิก	8	100.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.6 มหบัณฑิตจำนวน 1 คน (ร้อยละ 12.50) เคยได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ และอีก 7 คนไม่เคยได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ ส่วนผู้ที่ได้รับรางวัล คือ บุคลากรดีเด่น สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2558 (ร้อยละ 87.50) โดยมหบัณฑิตทั้งหมดจำนวน 8 คน(ร้อยละ 100.00) ไม่เป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ

ตารางที่ 4.7 ความก้าวหน้าในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา *

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงาน	3	42.86
เปลี่ยนหน่วยงาน	2	28.57
ได้รับมอบหมายงานใหม่หรืองานเพิ่ม	2	28.57
รวม	7	100.00

* ตอบมากกว่า 1 รายการ

ตารางที่ 4.7 หลังสำเร็จการศึกษาแล้ว มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงาน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 42.86) รองลงมาเท่ากัน คือ เปลี่ยนหน่วยงาน และได้รับมอบหมายงานใหม่หรืองานเพิ่ม จำนวนประเภทย่อย 2 คน (ร้อยละ 28.57)

ตารางที่ 4.8 การนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา

ชุดวิชา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การจัดการชั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ	3.83	0.41	มาก
การจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน	3.67	0.82	มาก
สถิติและการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์	3.83	1.17	มาก
เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ	4.00	0.63	มาก
การจัดการความรู้ หรือผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ	4.00	0.00	มาก
วิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระ	4.00	0.63	มาก
ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต	4.00	0.63	มาก
รวม	3.90	0.61	มาก

ตารางที่ 4.8 มหาบัณฑิตนำความรู้จากการศึกษาชุดวิชาต่าง ๆ ไปใช้ในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ชุดวิชาที่มหาบัณฑิตนำความรู้จากการศึกษาไปใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 4 ลำดับ คือ ชุดเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ การจัดการความรู้ หรือผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ วิทยานิพนธ์ และประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 4.9 โอกาสและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

โอกาสและความก้าวหน้า	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ช่วยให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น	4.00	0.63	มาก
ช่วยปรับขึ้นเงินเดือนสูงขึ้น	3.00	1.10	ปานกลาง
ช่วยปรับ/เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น	3.50	1.05	มาก
ช่วยให้สามารถทำงานได้กว้างขวางขึ้น	4.00	0.63	มาก
มีโอกาสดูแลต่อในระดับสูงขึ้น	3.50	0.84	มาก
รวม	3.60	0.85	มาก

ตารางที่ 4.9 มหาบัณฑิตมีความเห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากหลักสูตรที่ศึกษามีส่วนทำให้มหาบัณฑิตมีโอกาสและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 รายการแรกระดับเท่ากัน คือ ช่วยให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น และช่วยให้สามารถทำงานได้กว้างขวางขึ้น ($\bar{X} = 4.00$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การช่วยปรับเงินเดือนสูงขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

ตารางที่ 4.10 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	20.00
หญิง	4	80.00
รวม	5	100.00
อายุ		
31 – 40 ปี	1	20.00
41-50 ปี	2	40.00
51 ปี ขึ้นไป	2	40.00
รวม	5	100.00

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารสูงสุด/หัวหน้าหน่วยงาน	2	40.00
หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าแผนก	3	60.00
รวม	5	100.00
ประเภทของหน่วยงานที่สังกัด		
หน่วยงานเอกชน	3	60.00
หน่วยงานราชการ	2	40.00
รวม	5	100.00

ตารางที่ 4.10 ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 80.00) และเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน (ร้อยละ 20.00) ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ อายุ 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป จำนวนกลุ่มละ 2 คน (ร้อยละ 40.00)

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิตมหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าแผนก จำนวน 3 คน (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ ตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด/หัวหน้าหน่วยงาน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 40.00)

ประเภทของหน่วยงานที่สังกัด ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานเอกชน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 60.00) รองลงมาสังกัดหน่วยงานราชการ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 40.00)

ตารางที่ 4.11 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	25.00
หญิง	6	75.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
25 – 29 ปี	1	12.50
30 – 39 ปี	5	62.50
40 – 49 ปี	2	25.00
50 – 59 ปี	0	00.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.11 นักศึกษาเป็นเพศหญิง จำนวน 6 คน (ร้อยละ 75.00) และเพศชาย จำนวน 2 คน (ร้อยละ 25.00) ด้านอายุ นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 62.50) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 40 – 49 จำนวน 2 คน (ร้อยละ 25.00) จำนวนน้อยที่สุด มีอายุ 25-29 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 12.50)

ตารางที่ 4.12 ภูมิหลังด้านการศึกษานักศึกษา

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	1	12.50
ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	3	37.50
ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	3	37.50
วท.บ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)	1	12.50
รวม	8	100.00
สถาบันการศึกษา		
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	4	50.00
มหาวิทยาลัยของรัฐ	3	37.50
มหาวิทยาลัยเอกชน	1	12.50
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปีการศึกษาที่สำเร็จ		
2530 – 2539	2	25.00
2540 – 2549	3	37.50
2550 เป็นต้นไป	3	37.50
รวม	8	100.00
คะแนนเฉลี่ย		
2.50 – 2.99	4	50.00
3.00 – 3.99	4	50.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.12 นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาวุฒิการศึกษามหาบัณฑิต/ศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 7 คน (ร้อยละ 87.50) รองลงมาคือ วิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 12.50)

สถาบันการศึกษาที่สำเร็จการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมา มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 37.50)

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษในช่วงปีการศึกษา 2 กลุ่มเท่ากัน คือ 2540 – 2549 และ 2550 เป็นต้นไป จำนวนช่วงละ 3 คน (ร้อยละ 37.50) รองลงมา ปีการศึกษา 2530-2539 จำนวน 2 คน (ร้อยละ 25.00)

คะแนนเฉลี่ย นักศึกษาส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษากับคะแนนเฉลี่ย 2.50-2.99 และ 3.00 – 3.99 เท่ากัน จำนวนช่วงละ 4 คน (ร้อยละ 50.00)

ตารางที่ 4.13 ภูมิหลังด้านการทำงานของนักศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	6	75.00
พนักงานเอกชน	2	25.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	00.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งปัจจุบัน		
นักวิชาการคอมพิวเตอร์	1	12.50
บรรณารักษ์	6	75.00
นักเอกสารสนเทศ	1	12.50
รวม	8	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 10 ปี	4	50.00
11 – 20 ปี	2	25.00
21 – 30 ปี	2	25.00
รวม	8	100.00
ระยะเวลาการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
ไม่ถึง 1 ปี	1	12.50
1 – 10 ปี	7	87.50
รวม	8	100.00
อาชีพ		
รับราชการ	6	75.00
พนักงานเอกชน	2	25.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	00.00
รวม	8	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,001 – 20,000 บาท	3	37.50
20,001 – 30,000 บาท	3	37.50
30,001 บาทขึ้นไป	2	25.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.13 นักศึกษาส่วนใหญ่ รับราชการ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 75.00) รองลงมา คือ พนักงานเอกชน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 25.00)

นักศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบันเป็ร้อยละ 75.00) รองลงมาเท่ากันคือ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ และนักเอกสารสนเทศ จำนวนอาชีพละ 1 คน (ร้อยละ 12.50)

นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาเท่ากันคือ ระหว่าง 11-20 ปี และระหว่าง 21-30 ปี จำนวนช่วงละ 32 คน (ร้อยละ 25.00)

นักศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 87.50) รองลงมา คือ ไม่ถึง 1 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 12.50)

นักศึกษาส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยเท่ากัน 2 กลุ่ม คือ 10,001-20,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท จำนวนช่วงละ 3 คน (ร้อยละ 37.50) รองลงมา คือ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน (ร้อยละ 25.00)

ตารางที่ 4.14 ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ *

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารจัดการสารสนเทศ	5	23.81
การผลิต/จัดหาสารสนเทศ	4	19.05
การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ	5	23.81
การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ	0	00.00
การอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ	4	19.05
การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ	3	14.28
รวม	21	100.00

*ตอบมากกว่า 1 รายการ

ตารางที่ 4.14 ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวนเท่ากัน คือ การบริหารจัดการสารสนเทศ และการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ จำนวนกลุ่มละ 5 คน (ร้อยละ 23.81) รองลงมาเท่ากัน คือ การผลิต/จัดหาสารสนเทศ และการอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ จำนวนกลุ่มละ 4 คน (ร้อยละ 19.05) และลักษณะงานที่นักศึกษาทำน้อยที่สุด คือ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 14.28)

ตารางที่ 4.15 การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณและการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ		
เคย	2	25.00
ไม่เคย	6	75.00
รวม	8	100.00
การเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ		
เป็นสมาชิก	2	25.00
ไม่เป็นสมาชิก	6	75.00
รวม	8	100.00

ตารางที่ 4.15 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 75.00) และไม่เป็นสมาชิก สมาคมวิชาการ/วิชาชีพ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 75.00) โดยรางวัลที่นักศึกษาได้รับคือ ชนะเลิศการประกวดนวัตกรรม โรงพยาบาลกำแพงเพชร พ.ศ. 2555 และ 2557 – 2558 และพนักงานมหาวิทยาลัยดีเด่น มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4.16 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มศิษย์เก่า

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	7	53.85
หญิง	6	46.15
รวม	13	100.00

ตารางที่ 4.16 ศิษย์เก่าเป็นเพศชาย จำนวน 7 คน (ร้อยละ 53.85) และเพศหญิง จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.15) ด้านอายุ นักศึกษาส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอายุคือ 44.54 ปี

ตารางที่ 4.17 ภูมิหลังด้านการศึกษาศิษย์เก่า

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ศศ.บ. (อังกฤษ-ญี่ปุ่น)	1	7.69
บธ.บ. (บัญชี)	2	15.41
นศ.บ. (การจัดการสารสนเทศ)	1	7.69
ศศ.บ. (เทคโนโลยีสารสนเทศ)	1	7.69
ค.บ. (บรรณารักษศาสตร์มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)	1	7.69
บธ.บ. (การจัดการทั่วไป)	1	7.69
ภ.บ. (เภสัชศาสตร์)	1	7.69
วศ.บ. (วิศวกรรมคมนาคม)	1	7.69
วท.บ. (คอมพิวเตอร์)	1	7.69
ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป)	1	7.69
ศศ.บ. (สารสนเทศศาสตร์)	1	7.69
บธ.บ. (สารสนเทศ)	1	7.69
รวม	13	100.00
สถาบันการศึกษา		
มหาวิทยาลัยของรัฐ	10	76.92
มหาวิทยาลัยเอกชน	3	23.08
รวม	13	100.00
ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา		
2550 – 2555	10	76.92
2556 – 2557	2	15.38
ไม่ระบุ	1	7.70
รวม	13	100.00
ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา		
2545 – 2549	3	38.46
2550 – 2555	6	46.15
ไม่ระบุ	2	15.39
รวม	13	100.00

ตารางที่ 4.17 ศิษย์เก่าสำเร็จการศึกษาวุฒิการศึกษาที่หลากหลาย คือ ด้านบัญชี 2 คน (ร้อยละ 15.38) นอกจากนั้นเป็นวุฒิการศึกษาที่หลากหลาย เช่น การจัดการสารสนเทศ วิศวกรรม โทหรณนาคม วิทยาการคอมพิวเตอร์ การจัดการทั่วไป เกสัชศาสตร์ เป็นต้น วุฒิการศึกษาละ 1 คน (ร้อยละ 7.69) ศิษย์เก่าส่วนใหญ่สำเร็จระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 10 คน (ร้อยละ 76.92) สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 – 2555 จำนวน 10 คน (ร้อยละ 76.92) และสมัครเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2550 – 2555 จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.15) รองลงมา เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2545 – 2549 จำนวน 5 คน (ร้อยละ 38.46)

ตารางที่ 4.18 ภูมิหลังด้านการทำงานของศิษย์เก่า

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	4	30.77
เอกชน	8	61.54
ไม่ระบุ	1	7.69
รวม	13	100.00
ตำแหน่งปัจจุบัน		
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	1	7.69
ผู้จัดการ/ผู้ช่วยผู้จัดการ	3	23.09
เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์	1	7.69
เภสัชกร	1	7.69
นักวิเคราะห์ข้อมูลอาวุโส	1	7.69
เลขานุการ	1	7.69
บรรณารักษ์	1	7.69
Assistant to Vice President	1	7.69
ไม่ระบุ	3	23.08
รวม	13	100.00

ตารางที่ 4.18 ศิษย์เก่าส่วนใหญ่เป็นพนักงานเอกชน จำนวน 8 คน (ร้อยละ 61.54) รองลงมาคือ รับราชการ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 30.77)

ศิษย์เก่าส่วนใหญ่มีตำแหน่งปัจจุบันเป็นผู้จัดการ/ผู้ช่วยผู้จัดการ และไม่ระบุเท่ากัน คือ จำนวน 3 คน ร้อยละ 23.08)

นอกจากนี้ ศิษย์เก่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยประสบการณ์ในการทำงาน คือ 20.92 ปี ระยะเวลาที่ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน คือ 10.92 ปี และมีรายได้เฉลี่ย คือ 54,333 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.19 ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารจัดการสารสนเทศ	4	12.12
การผลิต/จัดหาสารสนเทศ	5	15.15
การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ	8	24.24
การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ	3	9.09
การอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ	5	15.15
การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ	5	15.15
อื่นๆ ระบุ การใช้สารสนเทศกับลูกค้าภายนอก/ ภายใน ผ่านอีเมล ประสานงานกิจการ และงานวิจัย	3	9.09
รวม	33	100.00

*ตอบมากกว่า 1 รายการ

ตารางที่ 4.19 ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบันที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 24.24) รองลงมาเท่ากันคือ การผลิต/จัดหาสารสนเทศ การอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ และการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ จำนวนกลุ่มละ 5 คน (ร้อยละ 15.15)

ตารางที่ 4.20 การได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณและการเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ		
ไม่เคย	12	92.30
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประเพณีงานบริการ ประชาชน ด้านการควบคุมภายใน จากสำนัก สาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี ปี 2555	1	7.70
รวม	13	100.00

ตารางที่ 4.20 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 92.30) มี 1 ราย (ร้อยละ 7.70) ได้รับรางวัลระดับจังหวัด (ชาติ)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และการรับรู้ของมหาบัณฑิตและนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ข้อมูลที่นำเสนอผลการประเมินอยู่ในตารางที่ 4.21 ถึงตารางที่ 4.23 ดังนี้

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเหมาะสมของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
• บริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	4.00	0.58	มาก
• พิจารณาจัดทำแผนการผลิตชุดวิชาในภาพรวมของหลักสูตร โดยประสานงานกับคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.75	0.5	มากที่สุด

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
• บริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	4.00	0.58	มาก
• พิจารณาจัดทำแผนการผลิตชุดวิชาในภาพรวมของหลักสูตร โดยประสานงานกับคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.75	0.5	มากที่สุด
• รายงานรายภาคการศึกษาต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5)	4.5	0.58	มาก
• รายงานรายปีการศึกษาต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7)	4.5	0.58	มาก
• ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการประเมิน	4.25	0.5	มาก
รวม	4.5	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.21 จะเห็นว่า คณะกรรมการประเมินตนเองว่า ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านพิจารณาจัดทำแผนการผลิตชุดวิชาในภาพรวมของหลักสูตร โดยประสานงานกับคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาในระดับมาก และเท่ากัน คือ รายงานรายภาคการศึกษาต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงานรายปีการศึกษาต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ ได้แก่รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ($\bar{X} = 4.50$)

นอกจากนี้ ในบทบาทหน้าที่ข้อการจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา วางแผน ติดตาม ทบทวน การดำเนินงานหลักสูตรนั้น ได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ ประมาณ 9-12 ครั้งต่อปี โดยในหลายครั้งได้เชิญอาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมประชุม เพื่อร่วมพิจารณาและรับทราบประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ในข้อการติดตามบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ได้มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ส่วนข้อที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประเมินว่ายังไม่ได้มีการดำเนินการ คือ ข้อการรายงานผลการประเมินหลักสูตรรอบ 5 ปีต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ และการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี โดยมีข้อสังเกตสำคัญคือ หน้าที่ที่ระบุทั้ง 2 ข้อนี้ปรากฏในเอกสารคู่มือจากสำนักวิชาการ แต่โดยทางปฏิบัติ สำนักวิชาการ

ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนที่สำคัญไม่เคยจัดกลไกรองรับการรายงานผลการประเมินหลักสูตรต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการแต่อย่างใด มีแต่การพิจารณาอนุมัติคณะกรรมการปรับปรุง/วิพากษ์หลักสูตร ในทำนองเดียวกัน การปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจของมหาวิทยาลัย โดยมีฝ่ายวิชาการร่วมกับศูนย์ประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก เนื่องจากระบบการบริหารมหาวิทยาลัยอยู่ในรูป “รวมบริการ ประสานภารกิจ” ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรวมทั้งสาขาวิชาไม่มีอำนาจในด้านดังกล่าว ควรที่จะได้พิจารณา ทบทวนและปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับระบบของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมหาดบัณฑิต เกี่ยวกับความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การใช้สื่อการศึกษา			
ประมวลสาระชุดวิชา	4.50	0.55	มาก
แนวการศึกษาชุดวิชา	4.33	0.52	มาก
ซีดี/ดีวีดี ประจำชุดวิชา	3.67	1.03	มาก
e-Learning ประจำชุดวิชา	4.33	0.52	มาก
แผนกิจกรรมการศึกษา	4.50	0.55	มาก
รวม	4.27	0.63	มาก
ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สื่อการศึกษา			
ประมวลสาระชุดวิชา	4.50	0.55	มาก
แนวการศึกษาชุดวิชา	4.17	0.75	มาก
ซีดี/ดีวีดีประจำชุดวิชา	3.83	1.17	มาก
e-Learning	4.50	0.55	มาก
แผนกิจกรรมการศึกษา	4.50	0.55	มาก
รวม	4.30	0.71	มาก

ตารางที่ 4.22 มหาบัณฑิตใช้สื่อการศึกษาโดยรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) โดยใช้ประมวลสาระชุดวิชา และแผนกิจกรรมการศึกษาระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ตามด้วยแนวการศึกษา และ e-Learning ประจำชุดวิชา ($\bar{X} = 4.33$)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้การศึกษา มหาบัณฑิตได้รับประโยชน์โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) โดยได้รับประโยชน์สูงสุด 3 อันดับเท่ากัน คือจากประมวลสาระชุดวิชา e-Learning ประจำชุดวิชา และแผนกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนซีดี/ดีวีดีประจำชุดวิชาได้รับประโยชน์น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.83$)

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมของสื่อการศึกษาด้านการใช้และประโยชน์ที่ได้รับ

สื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การใช้			
ประมวลสาระชุดวิชา	4.75	0.46	มากที่สุด
แนวการศึกษาชุดวิชา	4.50	0.53	มาก
ซีดี/ดีวีดี ประจำชุดวิชา	3.14	1.57	ปานกลาง
e-Learning ประจำชุดวิชา	4.00	1.15	มาก
แผนกิจกรรมการศึกษา	4.38	0.92	มาก
รวม	4.15	0.93	มาก
ประโยชน์ที่ได้รับ			
ประมวลสาระชุดวิชา	4.83	0.41	มากที่สุด
แนวการศึกษาชุดวิชา	4.83	0.41	มากที่สุด
ซีดี/ดีวีดี ประจำชุดวิชา	4.20	1.30	มาก
e-Learning ประจำชุดวิชา	4.40	0.89	มาก
แผนกิจกรรมการศึกษา	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.59	0.71	มากที่สุด

ตารางที่ 4.23 นักศึกษาใช้สื่อการศึกษาโดยรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) โดยใช้ประมวลสาระชุดวิชาระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) แนวการศึกษาชุดวิชา ($\bar{X} = 4.50$) แผนกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนการใช้ในระดับน้อยที่สุด คือ ซีดี/ดีวีดีประจำชุดวิชา ($\bar{X} = 3.14$)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้การสื่อการศึกษา นักศึกษาได้รับประโยชน์โดยรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) โดยได้รับประโยชน์สูงสุดจากประมวลสาระชุดวิชา และแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.83$) และแผนกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนซีดี/ดีวีดีประจำชุดวิชาได้รับประโยชน์น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.20$)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านกระบวนการใช้

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้จำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้าน คือ ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล

3.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการผลคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และประธานกรรมการประจำสาขาวิชา ตามประเด็นต่อไปนี้

3.1.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตรจากการผลคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3.1.1.1 งบประมาณสนับสนุน มีประเด็นรายละเอียด คือ

1) โดยภาพรวม เงินงบประมาณสนับสนุนในด้านงบประมาณพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี แต่สำหรับการบริหารหลักสูตร งบประมาณต้องรองรับการประชุม คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีความเห็นว่า

1.1) ภาวะเบียดเบียนนี้ส่วนหนึ่งที่รายละเอียดค่าใช้จ่ายมากกว่าการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เช่น จำนวนผู้มาประชุมต้องตรงกับจำนวนอาหารว่างและอาหารกลางวันหรืออาหารเย็น (ถ้ามี) แม้ประชุมจะเริ่มเมื่อไรในช่วงเช้า แต่ต้องเลิก 14.00 น. จึงจะเบิกค่าอาหารกลางวันได้ เป็นต้น

1.2) ค่าตอบแทนบางรายการต่ำมาก เช่น อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ค่าตอบแทนรายละเอียด 300 บาท ค่าเบี้ยประชุมกรรมการภายนอกในคณะกรรมการผลิตและปรับปรุงชุดวิชา คือ 600 บาท ค่าพาหนะ 400 บาท ทำให้การบริหารหลักสูตรให้ได้คุณภาพทำได้ยาก

3.1.1.2 ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่กำหนดใหม่ ทำให้ภาระหน้าที่ของการจัดการหลักสูตรเป็นรูปธรรมขึ้น แต่ขณะเดียวกันหากพิจารณากำลังพล รวมทั้งการจัดการด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่บนฐานของกระบวนการทำงานดั้งเดิมตามแนวคิด “รวมบริการ ประสานภารกิจ” ไม่ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนให้รองรับกระบวนการใหม่ในการจัดการหลักสูตรแต่อย่างใด ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงเกิดขึ้นใน 2 ระดับ คือ ระดับกำลังพล ที่ทำให้ภาระงานอยู่กับคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชา ขณะที่งานของสายสนับสนุนไม่ได้มีการทบทวนแต่อย่างใด ระดับที่ 2 คือ ระดับข้อมูลและสารสนเทศ ที่ยังไม่เอื้อให้บุคลากรของสาขาวิชาสามารถเข้าถึงได้โดยตรง เพื่อการวิเคราะห์และจัดเตรียมข้อมูลประกอบการบริหารหลักสูตร (รวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร และระดับสาขาวิชา) แม้มีระบบสารสนเทศงานทะเบียนและบริการการศึกษา แต่สาขาวิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารชุดวิชายังคงต้องขอข้อมูลเป็นรายครั้ง ๆ รายการ ข้อมูลที่ได้คลาดเคลื่อนและขัดแย้งกัน เช่น ข้อมูลภาระการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรตามลำดับ ไม่ได้มีการประสานงานระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทั้งในเรื่องรูปแบบและความถี่ของการจัดส่ง เมื่อถึงรอบระยะเวลาการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร จึงมีการนำส่งรายงาน แต่กลับคลาดเคลื่อน และขัดแย้งกับข้อมูลการลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่จัดส่งในแต่ละภาคการศึกษา ทำให้เป็นภาระของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชา ในการตรวจสอบและจัดทำข้อมูลที่ถูกต้องแทน

3.1.1.3 บุคลากรและหน่วยงานสนับสนุน

1) บุคลากรสายวิชาการ ขาดแคลน ควรทบทวนวิธีการสรรหาและเกณฑ์การคัดเลือกตำแหน่งอาจารย์ให้เกิดความคล่องตัว เช่น การพิจารณาการเพิ่มค่าตอบแทนตามประสบการณ์ควรทำได้อย่างรวดเร็ว ไม่ใช่รอการพิจารณา โดยเฉพาะหากระบุเกณฑ์ที่ชัดเจนและได้รับความเห็นชอบแล้ว ควรจัดการได้เลย การกำหนดกลยุทธ์ให้สามารถคัดเลือกอาจารย์ที่ยังไม่จบปริญญาเอก แต่กำลังศึกษาอยู่และมีแนวโน้มจะสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 1 ปี เป็นต้น ระยะเวลาในการคัดเลือกควรทำได้อย่างรวดเร็ว ไม่ใช่รอทั้งมหาวิทยาลัย รวมทั้งการวางแผนกำลังคน รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสมและสอดคล้อง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมาก โดยเฉพาะคณาจารย์จำนวนมากจะเกษียณอายุภายใน 5 ปี จึงควรเร่งหาแนวทางแก้ไขที่รวดเร็วและเป็นรูปธรรมกว่านี้

2) บุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งเป็นบุคลากรกลุ่มใหญ่ และมีการกิจกรรมเฉพาะด้านในการสนับสนุนระบบการจัดการเรียนการสอน ประเด็นโดยรวมที่สำคัญ คือ ระบบ “รวมบริการ ประสานภารกิจ” ของมหาวิทยาลัยในขณะนี้กลายเป็นเพียงวาทกรรม เพราะในความเป็นจริง หน่วยงานสนับสนุนล้วนพยายามจำแนกภารกิจและจำกัดการบริการให้เป็นเพียงงานประจำขาดหลักในการพัฒนาปรับปรุงการบริการให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านเทคโนโลยีและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้กระบวนการสนับสนุนระบบการจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมภาระงานใหม่ที่เกิดขึ้นไม่ได้จัดทรัพยากรรองรับอย่างเหมาะสม อาทิ กระบวนการจัดทำและบริหารมคอ. 3-7 ฝ่ายสนับสนุนคิดเพียงการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการจัดทำรายงานเป็นกระบวนการสนับสนุนที่จำเป็นเพียงอย่างเดียว กระบวนการพัฒนาระบบดังกล่าวซ้ำ และขาดการนำไปใช้ที่มีประสิทธิภาพ ฝ่ายสนับสนุนเป็นผู้กำหนด “ตัวชี้วัด” ให้แก่สาขาวิชาเพื่อให้จัดส่งข้อมูลเข้าระบบ เมื่อระบบเกิดปัญหาเชิงเทคนิค การแก้ไขทำได้โดยไม่ทันการณ์ จึงเกิดการทักท้วงมาก ก็จะประกาศปรับวันกำหนดส่งเข้าระบบ เป็นตัวอย่างของการนำระบบไปใช้ที่มีมุมมองคับแคบ หากพิจารณารายงานที่นำเข้าสู่สภาวิชาการ ก็เป็นเพียงข้อมูลเชิงปริมาณว่า หลักสูตรจัดส่ง มคอ. เป็นจำนวนกี่หลักสูตร ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงกระบวนการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งข้อมูลป้อนกลับที่อาจมี และจะส่งผลต่อระบบการจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1.2 ผลการสัมภาษณ์ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ในด้านกระบวนการใช้หลักสูตรมีประเด็นสำคัญดังนี้

3.1.2.1 ระดับสาขาวิชา

1) การบริหารหลักสูตรในระดับสาขาวิชา อาจารย์ที่เป็นกรรมการบริหารหลักสูตรและผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องดำเนินการเชิงธุรการ ควบคู่ไปกับการบริหารวิชาการ ทำให้อาจารย์มีภาระงานมาก

2) การบริหารหลักสูตรในระดับสาขาวิชา บุคลากรในหน่วยงานสนับสนุน อาทิ สำนักวิชาการ สำนักบัณฑิตศึกษา ฯลฯ ยังขาดการมีส่วนร่วมเท่าที่ควรในการสนับสนุนงานบริหารหลักสูตร

3) การบริหารหลักสูตรในระดับสาขาวิชา มีชั้นของการบริหารที่ช่วยเอื้อต่อการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามทิศทางกำหนดได้ ตั้งแต่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการผลิตชุดวิชา คณะกรรมการปรับปรุงชุดวิชา คณะกรรมการบริหารชุดวิชา คณะกรรมการประจำสาขาวิชา คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา อย่างไรก็ตาม ชั้นของการบริหารเหล่านี้อาจสร้างภาระในเชิงธุรการได้

3.1.2.2 ระดับมหาวิทยาลัย

- 1) การบริหารหลักสูตรในระดับมหาวิทยาลัยยังขาดข้อมูลสารสนเทศที่สามารถเรียกดูได้เป็นปัจจุบัน และทันทั่วทั้งที่
- 2) ขาดการวางแผนอัตรากำลังของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร แม้ว่าสาขาวิชาจะได้ดำเนินการวางแผนบุคลากรและส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว
- 3) ระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัยไม่เอื้อต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1.2.3 ในฐานะผู้บริหารสาขาวิชา มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกการบริหารหลักสูตรในระดับสาขาวิชาและมหาวิทยาลัย

- 1) ด้านงบประมาณ สาขาวิชาใช้งบประมาณเพียงบางส่วนที่มหาวิทยาลัยจัดสรรให้ในการบริหารหลักสูตร ซึ่งทำให้เกิดข้อจำกัดในการบริหารหลักสูตร
- 2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารหลักสูตรของสาขาวิชาต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเท่าที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้และใช้ร่วมกับงานบริหารสาขา
- 3) ด้านบุคลากร ถือว่ามีภาวะเสี่ยงต่อการบริหารหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรทุกหลักสูตรในสาขาวิชา โดยเฉพาะ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์บริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพ.ศ. 2548 เท่านั้น หากมีบุคลากรเกษียณอายุราชการหรือลาออก สาขาวิชาไม่สามารถจัดหาบุคลากรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเข้าเป็นอาจารย์ดังกล่าวได้ทันทั่วทั้งที่

3.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบกัน โดยนำเสนอตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ มหาบัณฑิต นักศึกษาและศิษย์เก่า ดังนี้

3.2.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยมหาบัณฑิต

ตารางที่ 4.24 ความพึงพอใจของมหาบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหาหลักสูตร			
การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.50	0.55	มาก
มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน	4.50	0.55	มาก
มีปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาอย่างชัดเจน	4.50	0.55	มาก
ชุดวิชาที่เรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ	4.50	0.55	มาก
ชุดวิชาที่เรียนมีเนื้อหาเหมาะสมและทันสมัย	4.50	0.55	มาก
รวม	4.50	0.55	มาก
ด้านอาจารย์ผู้สอน			
อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในชุดวิชาที่สอน	4.83	0.41	มากที่สุด
อาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ	4.83	0.41	มากที่สุด
อาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและ การพัฒนานักศึกษาได้เหมาะสม	4.83	0.41	มากที่สุด
รวม	4.83	0.41	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา			
การปฐมนิเทศช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียน และทักษะเกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของ หลักสูตร	4.50	0.55	มาก
การสัมมนาเสริม/เข้มประจำชุดวิชาช่วยทำให้มีความรู้ และความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น	4.67	0.52	มากที่สุด
การจัดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน eLearning เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.50	0.55	มาก
รวม	4.56	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชา และ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.52	มากที่สุด
การนำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการสอน	4.67	0.52	มากที่สุด
วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา	4.67	0.52	มากที่สุด
การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม	4.50	0.55	มาก
รวม	4.63	0.52	มากที่สุด
ด้านการให้คำปรึกษา			
การจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.67	0.52	มากที่สุด
การจัดระบบการติดตามผลการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา	4.67	0.52	มากที่สุด
อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา	4.67	0.52	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่หลักสูตรให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา	4.50	0.55	มาก
รวม	4.63	0.52	มากที่สุด
ด้านการวัดประเมินผล			
วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.33	0.52	มาก
การแจ้งกำหนดสอบตรงตามกำหนดเวลา	4.33	0.52	มาก
การแจ้งผลการสอบตรงตามกำหนดเวลา	4.17	0.75	มาก
รวม	4.28	0.60	มาก

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย			
การลงทะเบียนเรียนทำได้สะดวก	4.17	0.75	มาก
การจัดส่งเอกสารประมวลสาระชุดวิชาและอื่นๆ ตรงตามกำหนดเวลา	3.83	0.41	มาก
ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอและทันสมัย	4.00	0.63	มาก
ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย	3.83	0.75	มาก
อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย	4.00	0.63	มาก
อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีมาตรฐานสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมทั้งการเอื้อต่อผู้พิการ	3.83	0.41	มาก
รวม	3.94	0.60	มาก
รวมทั้งสิ้น	4.20	0.72	มาก

ตารางที่ 4.24 มหาวิทยาลัยมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.83$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.63$) ด้านการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 4.63$) ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.50$) ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.28$) และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.94$)

เมื่อพิจารณารายด้าน ด้าน**เนื้อหาหลักสูตร** ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 5 รายการ คือ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน มีปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาอย่างชัดเจนชุดวิชาที่เรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ และชุดวิชาที่เรียนมีเนื้อหาเหมาะสมและทันสมัย ($\bar{X} = 4.50$)

ด้าน**อาจารย์ผู้สอน** ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกเท่ากัน คือ อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในชุดวิชาที่สอน อาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ และพัฒนานตนเองสม่ำเสมอ และอาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและการพัฒนานักศึกษาได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.83$)

ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด คือ การสัมมนาเสริม/เข้มประจำชุดวิชาช่วยทำให้มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาเท่ากัน คือ การปฐมนิเทศช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียน และทักษะเกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของหลักสูตร การจัดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน eLearning เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 4.50$)

ด้านการจัดการเรียนการสอน ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การนำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการสอน และวิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ และการใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$)

ด้านการให้คำปรึกษา ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกเท่ากัน คือ มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม การจัดระบบการติดตามผลการช่วยเหลือ หรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่หลักสูตรให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.50$)

ด้านการวัดประเมินผล ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมาก 2 ลำดับแรก คือ วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน และการแจ้งกำหนดสอบตรงตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ การแจ้งผลการสอบตรงตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.17$)

ด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย ความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก คือ การลงทะเบียนเรียนทำได้สะดวก ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาเท่ากัน คือ และการติดต่อสื่อสารกับสาขาวิชาสะดวก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอและทันสมัย และอุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 รายการเท่ากัน คือ การจัดส่งเอกสารประมวลสาระชุดวิชาและอื่น ๆ ตรงตามกำหนดเวลา ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย และอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกมีมาตรฐาน สิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมทั้งการเอื้อต่อผู้พิการ ($\bar{X} = 3.83$)

3.2.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยนักศึกษา

ตารางที่ 4.25 การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหาหลักสูตร			
การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.38	0.52	มาก
มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน	4.50	0.53	มาก
มีปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาอย่างชัดเจน	4.00	0.93	มาก
ชุดวิชาที่เรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ	4.38	0.52	มาก
ชุดวิชาที่เรียนมีเนื้อหาเหมาะสมและทันสมัย	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม	4.38	0.60	มาก
ด้านอาจารย์ผู้สอน			
อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในชุดวิชาที่สอน	4.75	0.46	มากที่สุด
อาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สม่ำเสมอ	4.63	0.52	มากที่สุด
อาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและการพัฒนานักศึกษาได้ เหมาะสม	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม	4.67	0.50	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา			
การปฐมนิเทศช่วยให้เกิดความเข้าใจในการเรียน และ ทักษะเกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของหลักสูตร	4.38	0.52	มาก
การสัมมนาเสริม/เข้มประจำชุดวิชาช่วยให้มีความรู้และ ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น	4.50	0.76	มาก
การจัดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน eLearning เหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.25	0.71	มาก
รวม	4.38	0.66	มาก

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชา และ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.38	0.52	มาก
การนำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการสอน	4.38	0.74	มาก
วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา	4.50	0.53	มาก
การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม	4.13	0.64	มาก
รวม	4.34	0.61	มาก
ด้านการให้คำปรึกษา			
การจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม	4.38	0.74	มาก
การจัดระบบการติดตามผลการช่วยเหลือหรือให้ คำแนะนำแก่นักศึกษา	4.25	0.71	มาก
อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา	4.38	0.74	มาก
เจ้าหน้าที่หลักสูตรให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา	4.00	0.76	มาก
รวม	4.25	0.74	มาก
ด้านการวัดประเมินผล			
วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรม การเรียนการสอน	4.38	0.74	มาก
การแจ้งกำหนดสอบตรงตามกำหนดเวลา	4.00	0.76	มาก
การแจ้งผลการสอบตรงตามกำหนดเวลา	3.75	0.89	มาก
รวม	4.04	0.80	มาก

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย			
การลงทะเบียนเรียนทำได้สะดวก	3.63	1.41	มาก
การจัดส่งเอกสารประมวลสาระชุดวิชาและอื่นๆ ตรงตามกำหนดเวลา	3.13	1.13	ปานกลาง
ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอและทันสมัย	3.88	0.83	มาก
ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย	4.13	0.64	มาก
อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย	3.75	0.89	มาก
อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีมาตรฐานสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมทั้งการเอื้อต่อผู้พิการ	3.63	0.92	มาก
รวม	3.69	0.97	มาก
รวมทั้งสิ้น	4.20	0.72	มาก

ตารางที่ 4.25 นักศึกษารับรู้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.67$) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.38$) ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 4.25$) ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.04$) และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.69$)

เมื่อพิจารณารายด้าน ด้าน**เนื้อหาหลักสูตร** การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกในระดับมากที่สุด คือ ชุดวิชาที่เรียนมีเนื้อหาเหมาะสมและทันสมัย ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$) อันดับต่ำที่สุด คือ มีปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$)

ด้าน**อาจารย์ผู้สอน** การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยทุกรายการในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในชุดวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คืออาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ และอาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและการพัฒนานักศึกษาได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.63$)

ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยอันดับแรก คือ การสัมมนาเสริม/เข้มประจำชุดวิชาช่วยทำให้มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ มีการปฐมนิเทศช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียน และทักษะเกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน eLearning เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 4.25$)

ด้านการจัดการเรียนการสอน การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก คือ วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และการนำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการสอน ($\bar{X} = 4.38$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.13$)

ด้านการให้คำปรึกษา การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับมาก 2 ลำดับแรก คือ มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม และอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมามีค่าเฉลี่ย คือ การจัดระบบการติดตามผลการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เจ้าหน้าที่หลักสูตรให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.00$)

ด้านการวัดประเมินผล การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก คือ วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ การแจ้งกำหนดสอบตรงตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การแจ้งผลการสอบตรงตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 3.75$)

ด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย การรับรู้ของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก คือ ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอและทันสมัย ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดส่งเอกสารประมวลสาระชุดวิชาและอื่น ๆ ตรงตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 3.63$)

3.2.3 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยศิษย์เก่า ผลการประเมินดังกล่าวเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้านประสบการณ์จากการศึกษาในหลักสูตร ดังนี้

3.2.3.1 ด้านประสบการณ์จากการศึกษาในหลักสูตร ประเด็นสำคัญในด้านนี้ครอบคลุมด้านประสบการณ์ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

1) ด้านประสบการณ์การเรียนการสอน

1.1) การสัมมนาเสริมและการสัมมนาเข้ม เป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์มาก เพราะทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ๆ มีปฏิสัมพันธ์ ทั้งจากการอภิปราย การนำเสนอผลงาน และได้รับข้อมูลย้อนกลับจากคณาจารย์และเพื่อน ๆ ทันที เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในระหว่างนักศึกษาด้วยกัน โดยเฉพาะการสัมมนาแบบเผชิญหน้า นอกจากนี้กิจกรรมที่ต้องทำทั้งก่อนและในระหว่างการสัมมนามีความเหมาะสม ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ เช่น การต้องสรุปเนื้อหาจากทุกหน่วยในชุดวิชา ทำให้ต้องอ่านและศึกษาจากประมวลสาระอย่างครบถ้วน การต้องอ่านบทความภาษาอังกฤษ ทำให้เห็นประเด็นในการต้องพัฒนาภาษาอังกฤษ และเป็นการทบทวนสาระไปพร้อมกัน

1.2) กิจกรรม eLearning ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรฯ พ.ศ. 2545 เห็นว่ากิจกรรม eLearning ไม่มีประโยชน์มากนัก และจัดเป็นกิจกรรมเสริมที่ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ แต่สำหรับศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554 เห็นว่ามีประโยชน์อย่างมาก เพราะเป็นแหล่งที่สามารถใช้ประโยชน์ในการศึกษาและทบทวนเนื้อหา ทั้งจากวิดีโอทัศน์และเอกสารต่าง ๆ ช่วยทำให้สามารถสรุปประเด็นเนื้อหาที่ศึกษาจากประมวลสาระชุดวิชาได้ “ตรง” ขึ้น ส่วนกิจกรรมถามตอบใน eLearning ยังช่วยสะท้อนให้เห็นว่าที่เรียนมา “เข้าใจ” ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร เป็นการช่วยเสริมมุมมองและข้อคิดเห็นระหว่างนักศึกษาด้วยกัน

1.3) กิจกรรมการศึกษาดูงาน ในส่วนนี้มีทั้งศิษย์เก่าที่ไม่ชอบ เพราะเห็นว่าการศึกษาดูงานในองค์กรบางแห่งผิวเผิน เป็นเพียงการบรรยายและนำชม ไม่ได้มีโอกาสได้ศึกษาดูงานในระดับลึก ขณะที่ศิษย์เก่าบางรายเห็นว่ามีความประโยชน์ ได้มีโอกาสเรียนรู้ระบบงาน หรือกระบวนการหลักขององค์กรขนาดใหญ่ ซึ่งหากไม่ได้เป็นนักศึกษา จะไม่สามารถได้ศึกษาดูงานในลักษณะนี้ และหากเป็นไปได้ น่าจะเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่าได้ร่วมศึกษาดูงานพร้อมกับนักศึกษาปัจจุบันด้วย

1.4) กิจกรรมการอ่านและสรุปวรรณกรรมภาษาอังกฤษ เป็นเรื่องที่ดี เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้แก่นักศึกษา หากให้นักศึกษาทำเอง ก็จะไม่เลือกอ่านวรรณกรรมลักษณะนี้ หรือเลือกเป็นลำดับรอง บางครั้งในการทำงานในปัจจุบันก็ต้องอ่านบทความภาษาอังกฤษแล้วนำมาสรุป ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนและทำกิจกรรมนี้จึงเป็นประโยชน์มาก

1.5) การทำวิทยานิพนธ์ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ควรให้นักศึกษาใช้ชุดวิชาวิจัยและสถิติประยุกต์ในการวิจัย (13722) เป็นจุดเริ่มต้นในการให้นักศึกษาได้เริ่มเตรียมตัว โดยเฉพาะหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่สนใจ โดยอาจเตรียมพร้อมมากกว่า 1 หัวข้อ และอาจเปิดให้มีการสอบโครงการวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนก่อนการทำวิจัย ยิ่งกว่านั้นควรได้มีการแนะนำให้นักศึกษาเห็นขอบเขตหัวข้อ (areas of interest) ของคณาจารย์ประกอบการพิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์ด้วย

2) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

2.1) กลุ่มผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศโดยตรง จำนวน 6 คน พบว่าประโยชน์ที่ได้รับ คือ การสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นในด้าน

- การจัดระบบหมวดหมู่ต่าง ๆ
- ระบบการจัดเก็บเอกสารและการค้นคืน การจัดการข้อมูลงานวิจัยให้เป็นระบบและเป็นฐานข้อมูลที่หน่วยงานสามารถดึงข้อมูลได้เมื่อต้องการ การเก็บข้อมูลผ่านระบบต่าง ๆ เช่น ในรูปแบบ CD มีการตรวจดูข้อมูลทุก 5 ปี และมีการสำรองข้อมูลและมีการจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า การทำงานด้านข้อมูลอย่างเชื่อมโยง คือ เมื่อผลิตเสร็จ จะต้องเก็บข้อมูลอย่างไร เพื่อให้สามารถดึงข้อมูลรายงานต่าง ๆ และนำรายงานเข้าที่ประชุมได้ทันที

- การคิดอย่างเป็นระบบและความคล่องตัวในการค้นข้อมูลประกอบเพื่อสนับสนุนงานในด้านต่าง ๆ เช่น การทำแผนยุทธศาสตร์

2.2) กลุ่มผู้ที่ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศโดยตรง จำนวน 4 คน พบว่าประโยชน์ที่ได้รับคือ ระบบการจัดเก็บเอกสารและการค้นคืน การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล การพัฒนาเว็บไซต์ที่มีการจัดการเนื้อหาอย่างเป็นระบบ มีการเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้รับไปยังผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และข้อสำคัญคือ พัฒนามุมมองด้านการจัดการข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ไม่ใช่เพียงการรู้เฉพาะบางขั้นตอนหรือบางงานเท่านั้น

ตอนที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านผลการใช้

ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านผลการใช้จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและนักศึกษา ตามตารางที่ 4.26 ถึงตารางที่ 4.28 ดังนี้

ตารางที่ 4.26 การประเมินตนเองของมหบัณฑิตด้านการพัฒนาผลการเรียนรู้
ของตอนตลอดหลักสูตร

การพัฒนาผลการเรียนรู้ของตอนตลอดหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม	4.17	0.75	มาก
1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.17	0.75	มาก
1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม	4.17	0.41	มาก
1.4 เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์	4.17	0.75	มาก
1.5 มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ	4.00	0.63	มาก
รวม	4.13	0.66	มาก
ด้านความรู้			
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎี	4.17	0.41	มาก
2.2 บุรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ	4.33	0.52	มาก
2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ	4.17	0.41	มาก
2.4 พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์	3.83	0.41	มาก
รวม	4.13	0.44	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.17	0.41	มาก
3.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ	4.00	0.00	มาก
3.3 ค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความ และประเมินผลสารสนเทศศาสตร์	3.83	0.41	มาก
3.4 คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ	3.83	0.41	มาก
3.5 รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา	4.00	0.63	มาก
รวม	3.97	0.37	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
4.1 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.50	0.55	มาก
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.33	0.82	มาก
4.3 มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.50	0.55	มาก
รวม	4.44	0.64	มาก

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

การพัฒนาผลการเรียนรู้ของตอนตลอดหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม	4.00	0.63	มาก
5.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน	4.00	0.63	มาก
5.3 วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศ	3.83	0.41	มาก
รวม	3.94	0.56	มาก
รวมทั้งหมด	4.11	0.52	มาก

ตารางที่ 4.26 การประเมินตนเองของมหาวิทยาลัยโดยแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.44$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.13$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.97$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.94$)

ในด้านคุณธรรม จริยธรรม มหาวิทยาลัยประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากัน 4 ข้อ คือ ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม วินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม และเคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ ($\bar{X} = 4.17$)

ในด้านความรู้ มหาวิทยาลัยประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก คือ บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ ($\bar{X} = 4.33$) อันดับสองเท่ากันคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎี และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ($\bar{X} = 4.17$)

ในด้านทักษะทางปัญญา มหาวิทยาลัยประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก คือ จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.17$) อันดับสองเท่ากัน คือ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ และรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา ($\bar{X} = 4.00$)

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มหาวิทยาลัยประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากันคือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และมีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.50$)

ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรก
เท่ากันคือ ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม และมีสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
ทั้งการพูดและการเขียน ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 4.27 การประเมินตนเองของนักศึกษาด้านการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร

การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม	4.38	0.52	มาก
1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.38	0.74	มาก
1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม	4.38	0.52	มาก
1.4 เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์	4.50	0.53	มาก
1.5 มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ	4.50	0.53	มาก
รวม	4.43	0.57	มาก
ด้านความรู้			
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎี	4.38	0.52	มาก
2.2 บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ	4.25	0.71	มาก
2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ	4.50	0.53	มาก
2.4 พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม	4.44	0.57	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.63	0.52	มากที่สุด
3.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ	4.38	0.52	มาก
3.3 ค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความ และประเมินผลสารสนเทศศาสตร์	4.25	0.71	มาก
3.4 คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ	4.25	0.71	มาก
3.5 รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา	4.25	0.71	มาก
รวม	4.35	0.63	มาก

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
4.1 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.25	0.71	มาก
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.38	0.52	มาก
4.3 มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.38	0.52	มาก
รวม	4.33	0.58	มาก
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม	4.38	0.52	มาก
5.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน	4.38	0.52	มาก
5.3 วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศ	4.13	0.64	มาก
รวม	4.29	0.56	มาก
รวมทั้งหมด	4.38	0.58	มาก

ตารางที่ 4.27 นักศึกษามีความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรที่ได้พัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.44$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.43$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.35$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.33$) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.29$)

ในด้านคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากัน 2 ข้อ คือ เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ และมีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาเท่ากันคือ ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม วินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม และ ($\bar{X} = 4.38$)

ในด้านความรู้ นักศึกษาประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ยกเว้น 1 รายการในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ ($\bar{X} = 4.50$) น้อยที่สุดคือ บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ ($\bar{X} = 4.25$)

ในด้านทักษะทางปัญญา นักศึกษาประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ยกเว้น 1 รายการในระดับมากที่สุด อันดับแรก คือ จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.63$) อันดับสอง คือ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.38$) ที่เหลือมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ คำนวณ วิเคราะห์ ตีความ และประเมินผลสารสนเทศศาสตร์ คิดหาเหตุผล และเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ และรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา ($\bar{X} = 4.25$)

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ นักศึกษาประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากันคือ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.25$)

ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาประเมินตนเองด้านการพัฒนาการเรียนรู้ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากันคือ ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม และมีสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน ($\bar{X} = 4.38$)

ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน
ของมหابัณฑิต

คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม	4.20	0.84	มาก
1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.20	0.84	มาก
1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม	4.00	1.22	มาก
1.4 เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์	4.20	0.84	มาก
1.5 มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ	4.20	0.84	มาก
รวม	4.16	0.91	มาก
ด้านความรู้			
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎี	3.60	1.14	มาก
2.2 บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ	3.80	1.10	มาก
2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ	3.80	1.10	มาก
2.4 พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์	3.80	1.10	มาก
รวม	3.75	1.11	มาก

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.00	1.22	มาก
3.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ	3.80	1.30	มาก
3.3 ค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความ และประเมินผลสารสนเทศศาสตร์	3.60	1.14	มาก
3.4 คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ	4.00	1.22	มาก
3.5 รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา	4.00	1.22	มาก
รวม	3.88	1.22	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
4.1 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.20	1.30	มาก
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.40	0.89	มาก
4.3 มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.40	0.89	มาก
รวม	4.33	1.03	มาก
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม	3.80	1.30	มาก
5.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน	3.80	1.64	มาก
5.3 วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศ	4.00	1.73	มาก
รวม	3.87	1.56	มาก
รวมทั้งหมด	3.99	1.14	มาก

ตารางที่ 4.28 ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.33$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.16$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.88$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.87$) และด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.75$)

ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากัน 4 ข้อ คือตระหนัก

ในคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ และจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.20$)

ในด้านความรู้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากัน 3 ข้อ คือ บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และพัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 3.80$)

ในด้านทักษะทางปัญญา ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากัน 3 ข้อ คือ จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ และรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา ($\bar{X} = 4.00$)

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกเท่ากันคือ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และมีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.40$)

ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตทุกรายการมีค่าเฉลี่ยระดับมาก อันดับแรกคือ วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.00$) อันดับต่อไปเท่ากัน คือ ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม และมีสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน ($\bar{X} = 3.80$)

ตอนที่ 5 แนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

ข้อมูลแนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ และข้อสรุปที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

5.1 แนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ

ตารางที่ 4.29 แสดงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศและการเตรียมพร้อม
ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นทางวิชาการสารสนเทศศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศ	การเตรียมพร้อมของมหาวิทยาลัย
1) การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น	-การเรียนรู้รูปแบบเพื่อนำมาใช้ในการนำเสนอสารสนเทศ - เข้าใจถึงความสำคัญของ digitization อันนำไปสู่การรวมสารสนเทศต่างๆ เข้าด้วยกันในรูปแบบดิจิทัล เพื่อลดการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด -สามารถ recombine resources เช่น รวมบทความต่างๆ เข้าด้วยกันในลักษณะรายหัวข้อ (topic) ทั้งตามความต้องการของผู้ใช้และก่อนที่ผู้ใช้ร้องขอ รวมทั้งจัดทำบรรณานุกรมและสาระสังเขปให้ด้วย (ทำหน้าที่เป็นตัวกลางสารสนเทศที่ดี)
2) ความต้องการใช้สารสนเทศในการบริหารและปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ	-การเรียนรู้วิธีการได้มา/วิเคราะห์ จัดการข้อมูลความต้องการ ออกแบบนำเสนอสารสนเทศให้สนองตอบตรงตามความต้องการ แก้ปัญหาและประเมินผลการปฏิบัติงาน
3) สมรรถนะของผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศ	-การศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศเป็นตัวอย่าง - เข้าใจภาพรวม (holistic view) และระบบนิเวศของงาน (eco-system) ว่าประกอบด้วยงานอะไรบ้าง ใครเกี่ยวข้อง และความสัมพันธ์ในแต่ละงาน แบบครบวงจรการทำงาน (entire life cycle) -องค์ความรู้ในเชิง soft skill ที่ต้องทำงานร่วมกัน การประสานงาน และการผลักดันงานในแต่ละส่วนให้สัมพันธ์กัน เพื่อผลสำเร็จในภาพรวม

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

4) นโยบายและการให้ความสำคัญในงานสารสนเทศของหน่วยงาน	การมองภาพรวมเชิงความเชื่อมโยงในสารสนเทศของทั้งหน่วยงาน
5) พฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศและผู้ใช้ห้องสมุดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก	การตระหนักถึงความสำคัญเรื่องพฤติกรรมของผู้ใช้ และพยายามศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจ จะช่วยให้มหาวิทยาลัยผู้ปฏิบัติงานสามารถออกแบบบริการที่สอดคล้องกับพฤติกรรม ตลอดจนช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสารสนเทศจากเชิงลบเป็นเชิงบวก

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยด้านสารสนเทศศาสตร์ที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

- ใฝ่รู้ พัฒนาคณา (4 คน)
- ทักษะคิดเชิงบวกต่อวิชาชีพและการเปลี่ยนแปลง คิดเชิงระบบ และพร้อมในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ (3 คน)
- คิดวิเคราะห์สังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (2 คน)
- ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร (1 คน)

5.2 แนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ที่จะปรับปรุงจากอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ในหัวข้อต่าง ๆ คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตร การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และคำอธิบายและวัตถุประสงค์ชุดวิชา โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

ประเด็นปรับปรุง	เหตุผลในการปรับปรุง
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปรับ 2 ข้อ คือ -ข้อ 3 ปรับเป็น มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการค้นคว้าวิจัยด้าน สารสนเทศศาสตร์ -ข้อ 4 ปรับเป็น มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่ เรียน จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์	ปรับเพิ่ม “ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา” รวมทั้ง “มี ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน” เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์

ประเด็นปรับปรุง	เหตุผลในการปรับปรุง
2. โครงสร้างหลักสูตร มีการปรับเปลี่ยนชุดวิชา เลือกจำนวน 2 ชุดวิชา เป็น -13735 (50133007) พฤติกรรมสารสนเทศและ การบริการ -13736 (50133008) การจัดการความรู้และ บิกดาตา	ปรับเปลี่ยนชุดวิชาเลือกให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สารสนเทศ สภาพการจัดบริการ สารสนเทศ และพฤติกรรมสารสนเทศ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ และศึกษาแนวโน้มของ
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ
การวิจัย จำนวน 9 ชุด โดยใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 9 กลุ่ม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1) มหบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 คน 2) ผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน 3) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่
กำลังศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 8 คน 4) ศิษย์
เก่าที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ระหว่างปี
การศึกษา 2549-2556 จำนวน 13 คน 5) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 5 คน 6) ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน
1 คน 7) อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 7
คน (รวมอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรด้วย) 8) เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนการดำเนินงาน
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 2 คน และ 9) ผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านสารสนเทศศาสตร์ที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับงานสารสนเทศ จำนวน 6 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงนับความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา การตัดสิน
ผลการประเมินใช้เกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมและการรับรู้ได้ในระดับมากขึ้นไป (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51
ขึ้นไปจากสเกลการประเมิน 5 ระดับ) ถึงว่าผลการประเมินมีความเหมาะสม

1. สรุปการวิจัย

1.1 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่ามีความเหมาะสมทั้งในด้านการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกด้านดังนี้

1.1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประเมินตนในการปฏิบัติหน้าที่ ผลการประเมินโดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านพิจารณาจัดทำแผนการผลิตชุดวิชา ในภาพรวมของหลักสูตร โดยประสานงานกับคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาในระดับมาก และเท่ากัน คือ รายงานรายภาคการศึกษาต่อสาขาวิชาและสาขาวิชาการ ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ. 5) รายงานรายปีการศึกษาต่อสาขาวิชาและสาขาวิชาการ ได้แก่รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.1.2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ มหาบัณฑิตใช้สื่อการศึกษาโดยรวมระดับมาก โดยใช้ประมวลสาระชุดวิชา และแผนกิจกรรมการศึกษาระดับมาก ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้การสื่อการศึกษา มหาบัณฑิตได้รับประโยชน์โดยรวมในระดับมาก โดยได้รับประโยชน์สูงสุด 3 อันดับเท่ากัน คือจากประมวลสาระชุดวิชา e-Learning ประจำชุดวิชา และแผนกิจกรรมการศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ นักศึกษาใช้สื่อการศึกษาโดยรวมระดับมาก โดยใช้ประมวลสาระชุดวิชาในระดับมากที่สุด ตามด้วยแนวการศึกษาชุดวิชา นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการใช้การสื่อการศึกษาโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยได้รับประโยชน์สูงสุดจากประมวลสาระชุดวิชา และแนวการศึกษา) และแผนกิจกรรมการศึกษา ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านกระบวนการใช้

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้จำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้าน คือ ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังนี้

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการผลคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และประธานกรรมการประจำสาขาวิชาในเรื่อง 1) งบประมาณสนับสนุน ที่เห็นว่างบประมาณพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี แต่มีปัญหาในด้านกฎระเบียบที่มีรายละเอียดมากเกินไป 2) ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่กำหนดใหม่เป็นรูปธรรมขึ้น และมีความเหมาะสม แต่ภาระงานส่วนใหญ่อยู่ที่สาขาวิชา ซึ่งมีข้อจำกัดด้านกำลังคนและระบบสารสนเทศ รวมทั้งการจัดการกระบวนการที่ต้องมีกำหนดส่ง แต่กลับคลาดเคลื่อน 3) บุคลากรและหน่วยงานสนับสนุน เห็นว่ามีความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผลตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ มหาบัณฑิต นักศึกษาและศิษย์เก่า

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยมหาบัณฑิต พบว่ามหาบัณฑิตรับรู้คุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการให้คำปรึกษา ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการวัดประเมินผล และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล โดยนักศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา ด้านการวัด ด้านการให้คำปรึกษา และด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้ ประเด็นความเหมาะสมของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผลโดยศิษย์เก่า พบว่า มีความเหมาะสม โดยประสบการณ์การเรียนการสอน การสัมมนาเสริมและการสัมมนาเข้ม เป็น ประสบการณ์ที่มีประโยชน์มาก ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานั้น พบว่าได้รับประโยชน์มาก ทั้ง กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศโดยตรงและกลุ่มผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานโดยตรง ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3 ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านผลการใช้

ผลการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านผลการใช้จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและนักศึกษา ผ่าน เกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังนี้

การประเมินตนเองของมหาบัณฑิตโดยแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาผลการ เรียนรู้ตลอดหลักสูตร ตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้าน ทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของ มหาบัณฑิตตามทักษะการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ ผ่าน เกณฑ์การประเมิน

นักศึกษามีความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรที่ได้พัฒนาคุณลักษณะของ ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้าน ทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.4 แนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

แนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ และข้อสรุปที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศและการเตรียมพร้อมของมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ความต้องการใช้สารสนเทศในการบริหารและปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ สมรรถนะของผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศ นโยบายและการให้ความสำคัญในงานสารสนเทศของหน่วยงาน และพฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศและผู้ใช้ห้องสมุดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก

ส่วนคุณลักษณะสำคัญของมหาบัณฑิตด้านสารสนเทศศาสตร์ที่พึงประสงค์ คือ ใฝ่รู้ พัฒนาค้น ทักษะคิดเชิงบวกต่อวิชาชีพและการเปลี่ยนแปลง คิดเชิงระบบ และพร้อมในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ

แนวโน้มหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ที่จะปรับปรุง จากอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ในหัวข้อต่าง ๆ คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และคำอธิบายและวัตถุประสงค์ชุดวิชา ที่สำคัญ คือ

1.4.1 วัตถุประสงค์หลักสูตร

วัตถุประสงค์เดิม คือ

- มีความรู้ความสามารถในการจัดการสารสนเทศในระดับสูงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- มีความรู้ความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการสารสนเทศ
- มีความรู้ความสามารถในการวิจัยด้านสารสนเทศศาสตร์
- มีจริยธรรมและจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์

วัตถุประสงค์ใหม่ คือ

- มีความรู้ความสามารถในการจัดการสารสนเทศในระดับสูงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- มีความรู้ความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการสารสนเทศ
- มีความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการค้นคว้าวิจัยด้านสารสนเทศศาสตร์
- มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์

1.4.2 วิชาเลือก มีการเปลี่ยนชุดวิชาดังนี้

วิชาเลือกเดิม คือ

- 13733 ผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ
- 13734 การจัดการความรู้
- 99702 การพัฒนาระบบสารสนเทศ การบริหารโครงการและการประยุกต์
วิชาเลือกใหม่ คือ
- 13735 พฤติกรรมสารสนเทศและการบริการ
- 13736 การจัดการความรู้และปิกดาตา

2. อภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการใช้ และผลการใช้ และศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

2.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่ามีความเหมาะสมทั้งในด้านการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของสื่อการศึกษาและแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทำให้ได้ข้อมูลความพร้อมทั้งในเชิงคุณภาพและความพอเพียงของทรัพยากรต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ทั้งการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านการวางแผนทรัพยากรต่าง ๆ กลไกที่อำนวยการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีความพร้อม โดยเฉพาะด้านเอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประเมินว่ายังไม่ได้มีการดำเนินการ คือ ข้อการรายงานผลการประเมินหลักสูตรรอบ 5 ปีต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ และการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี ทั้งนี้เนื่องจากโดยทางปฏิบัติ สำนักวิชาการในฐานะหน่วยงานสนับสนุนที่สำคัญไม่เคยจัดกลไกรองรับการรายงานผลการประเมินหลักสูตรต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการแต่อย่างใด มีแต่การพิจารณาอนุมัติคณะกรรมการปรับปรุง/วิพากษ์หลักสูตร ในทำนองเดียวกัน การปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจของมหาวิทยาลัย โดยมีฝ่ายวิชาการร่วมกับศูนย์ประสานงานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก เนื่องจากระบบการบริหารมหาวิทยาลัยอยู่ในรูป “รวมบริการประสานภารกิจ” ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรวมทั้งสาขาวิชาไม่มีอำนาจในด้านดังกล่าว ควรที่จะได้พิจารณาทบทวนและปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับระบบของมหาวิทยาลัย

2.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการใช้จำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้าน คือ ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร และความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผล พบว่ามีความเหมาะสมในทุกด้าน โดยในส่วนกระบวนการบริหารหลักสูตร มีทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ ปัญหาสำคัญคือ ด้านกระบวนการ ทั้งนี้เนื่องจากมีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมากในการใช้เงินงบประมาณ และการจัดการกระบวนการงาน ที่ขาดการปรับปรุงให้สอดคล้องกับกฎระเบียบที่เปลี่ยนไป ในกรณีที่มีการปรับปรุง ก็เป็นเพียงการกำหนดวันส่ง โดยขาดการวิเคราะห์กระบวนการงาน โดยเฉพาะในด้านประสิทธิภาพ

ส่วนความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การให้บริการ และการวัดและประเมินผลโดยนักศึกษาและศิษย์เก่า ล้วนพบว่ามีความเหมาะสม และได้รับประโยชน์ทั้งสำหรับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศโดยตรงและกลุ่มผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานโดยตรง โดยทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญกับด้านอาจารย์ผู้สอนอย่างมาก ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ระบุว่า อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษา (Morgan, 2014)

2.3 ผลการประเมินด้านผลการใช้ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ มหาบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและนักศึกษา โดยทั้งมหาบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า ผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในอันดับแรก ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งมหาบัณฑิตจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองในระดับมาก อีกทั้งนักศึกษาทุกรายมีงานประจำในช่วงของการศึกษา ความรับผิดชอบจึงเป็นทักษะที่สำคัญต่อความสำเร็จในการศึกษา ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่า ผลการเรียนรู้ด้านความรู้อยู่ในอันดับแรก เนื่องจากอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีตามหลักสูตร ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่หลากหลาย การพัฒนาทักษะด้านความรู้จึงมีความสำคัญอย่างมาก

2.4 แนวโน้มหลักสูตรแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ และข้อสรุปที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศและการเตรียมพร้อมของมหาบัณฑิตแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ความต้องการใช้สารสนเทศในการบริหารและปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ สมรรถนะของผู้รับผิดชอบงานสารสนเทศ นโยบายและการให้ความสำคัญในงานสารสนเทศของหน่วยงาน และพฤติกรรมของผู้ใช้สารสนเทศและผู้ให้ข้อมูลที่สุดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ปัจจัยเหล่านี้ล้วนสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันเป็นผลจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วและมีผลต่อการรวบรวม การจัดโครงสร้าง การใช้ การค้น และการเข้าถึงสารสนเทศในทุกด้าน ส่วนอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรเห็นว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ คือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตร

และโครงสร้างหลักสูตรโดยเฉพาะชุดวิชาเลือก การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และคำอธิบาย และวัตถุประสงค์ชุดวิชาทุกชุดวิชา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบ มีข้อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

3.1.1 สาขาวิชาศิลปศาสตร์

1) การเรียนการสอน แม้รูปแบบของการสัมมนาเสริม สัมมนาเข้มจะเน้นบรรยากาศ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสื่อสารและการนำเสนอ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาการคิด วิเคราะห์ แต่ควรเพิ่มสมรรถนะการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้มากขึ้นโดยสอดแทรกทั้งในเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนการวัด และประเมินผลของทุกชุดวิชา

2) การปรับปรุงการบริการของสาขาวิชาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษา และเจ้าหน้าที่ในส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องควรถือเป็นภาระงานในหน้าที่ของสาขาวิชาโดยภาพรวม และควรมีการติดตามประเมินผลงานตามลำดับขั้นของการบริการ และให้มีการประเมินผลงานโดยคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องและนำผลการประเมินของมหาบัณฑิตเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการทำงาน

3) การจัดอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ การจัดการศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อให้การศึกษาต่อเนื่องแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตและเป็นบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยมีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาระดับบัณฑิตและพิจารณาจากผลการวิจัยนี้ในประเด็นรายการคุณลักษณะ ความรู้ความสามารถที่นักศึกษาระดับบัณฑิตและผู้ใช้นักศึกษาระดับบัณฑิตประเมิน

3.1.2 สำนักเทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาสื่อการศึกษาที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความคล่องตัวและรวดเร็ว พัฒนาและปรับปรุงซีดี/วีซีดีประจำชุดวิชา รวมทั้งบทเรียน e-learning ให้น่าสนใจ และทันสมัย

3.1.3 สำนักบัณฑิตศึกษา

1) การปรับปรุงการบริการแก่นักศึกษาและนักศึกษาระดับบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้ ความสามารถและจิตสำนึกการบริการ รวมถึง เทคโนโลยี เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา และการบริการได้มาตรฐานเหมาะสมกับลักษณะการเรียนการสอนในระบบทางไกล

2) การจัดระบบการสื่อสารที่รวดเร็วและใช้ช่องทางการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะการแจ้งกำหนดวันสัมมนาเสริม/เข้ม

3) ความร่วมมือกับสาขาวิชา ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์และการนำวิทยานิพนธ์ไปใช้มากขึ้น

3.1.4 สำนักคอมพิวเตอร์ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย เครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่ และบุคลากร ให้รองรับการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์และออนไลน์ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและการบริการแก่นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.5 ภาพรวมต่อมหาวิทยาลัย ข้อเสนอแนะโดยภาพรวมต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและมีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่งานวิจัยติดตามผลมหาบัณฑิตรุ่นที่ 1 เป็นต้นมา และเป็นปัญหาเดิมที่ยังไม่ได้มีการแก้ไข ส่งผลกระทบต่อการสร้างความพึงพอใจแก่นักศึกษาซึ่งเป็นผู้รับบริการอย่างชัดเจน แม้ว่า มหาวิทยาลัยจะมีต้นทุนคือ ชื่อเสียงหรือความป็นที่ยอมรับของมหาวิทยาลัยที่สั่งสมมากกว่า 30 ปีก็ตาม ข้อเสนอแนะที่นำเสนอจะบังเกิดผลเป็นรูปธรรมได้ จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาระดับนโยบายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะระบบของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่เน้น “การรวมบริการประสานภารกิจ” ให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญและมีจุดเน้นที่การบริการนักศึกษาและมหาบัณฑิต มีการประสานงาน ติดตามงาน การประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ เมื่อใช้หลักสูตรครบรอบระยะเวลาของหลักสูตร คือ ทุก 2 ปี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ใจกว้าง และชุตีมา สัจจามันท์ (2550) การติดตามผลมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2549 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ประจำปี 2550)
- กาญจนา ใจกว้าง และชุตีมา สัจจามันท์ (2556) การติดตามผลมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2554 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2556 (ทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ประจำปี 2556)
- กาญจนา ใจกว้าง. (2534). การศึกษาเฉพาะกรณีโดยการวิเคราะห์อย่างพิสดารด้านสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบรรณารักษศาสตร์ ปริญญาโท ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ชุตีมา สัจจามันท์ (2541) พัฒนาการการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ระดับบัณฑิตประเทศไทย นนทบุรี: ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชุตีมา สัจจามันท์ (2538) แรงจูงใจและความต้องการของนักศึกษาในการศึกษาหลักสูตรแขนงวิชาสารนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ทุนอุดหนุนการวิจัยรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช)
- ชุตีมา สัจจามันท์ กาญจนา ใจกว้าง และกฤติกา จิวลักษณ์ (2549) การติดตามผลมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2546-2547 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ประจำปี 2548)
- ชุตีมา สัจจามันท์ กาญจนา ใจกว้าง และกฤติกา จิวลักษณ์ (2550) การติดตามผลมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2548 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ประจำปี 2549)

- จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์, นชกฤต (สมพล) วันดีเมล์, ศรัณย์ธร ศศิธนากรแก้ว, วัลลภา จันทร์ดี และ
ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์. (2555). "การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติ
ศาสตร์และสารสนเทศ พุทธศักราช 2552 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์", วารสารบรรณศาสตร์
มศว, ปีที่ 5, ฉบับที่ 2, กรกฎาคม - ธันวาคม 2012, หน้า 1-15
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2556) หน่วยที่ 7. การประเมินหลักสูตร ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาระบบ
การจัดการเรียนรู้. (หน้า 7-1 – 7-83). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นันทนิจ ศรีหานารณ. (2546). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2540)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น :: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ลัดดา รุ่งวิสัย, อังสนา ธงไชย, ทศนา สัตยะนันท์ . (2544). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2555). หน่วยที่ 11. หลักการและแนวปฏิบัติในการประเมินนโยบาย แผนงาน
โครงการ และหลักสูตร ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้*. (หน้า 11-
1-11-50). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล และปัทมาพร เย็นบำรุง. (2557). การติดตามผลมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศา
สตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2555 รุ่นที่
8 และความพึงพอใจของนักศึกษา นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ทุนสนับสนุน
จากงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ประจำปี 2557)
- อรัญ วารีสอาด . (2559). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Cronbach, L. (1963). *Course improvement through evaluation*. San Francisco: Jossey,
Morgan, H. (2014), Review of research: The education system in Finland: A success story other
countries can emulate. *Journal of Childhood Education*, 90(6), 453-457. doi:
10.1080/00094056.2014.983013
- Stufflebeam, L.D. (1971). *The relevance of the CIPP evaluation model for educational
accountability*. Ohio State Univ., Columbus. Evaluation Center. Retrieved from
<https://eric.ed.gov/?id=ED062385>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต

ต่อการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต
ต่อการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 2 ตอน โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านหรือเติมคำในช่องว่าง
2. ข้อมูลจากคำตอบจะใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงขอความร่วมมือจากท่านโปรดให้คำตอบหรือแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง โดยอิสระ และครบถ้วน

ขอขอบคุณในความร่วมมือของทุกท่าน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษา
 - 1) ปริญญาตรี ชื่อวุฒิ.....วิชาเอก.....
 สถาบันการศึกษา.....พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา.....
 คะแนนเฉลี่ย.....
 - 2) อื่น ๆ ชื่อวุฒิ.....วิชาเอก.....
 สถาบันการศึกษา..... พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา.....
 คะแนนเฉลี่ย.....
4. อาชีพ

☐ รับราชการ ตำแหน่ง.....ระดับ.....
 ตำแหน่งบริหาร (ถ้ามี).....ชื่อหน่วยงาน.....
 กระทรวง.....

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่ง.....ชื่อหน่วยงาน.....
 กระทรวง.....

☐ เอกชน ตำแหน่ง.....ชื่อหน่วยงาน.....
5. ท่านมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วทั้งหมด.....ปี
6. ท่านทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมาแล้ว.....ปี
7. รายได้ของท่านเฉลี่ยประมาณ เดือนละบาท

8. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับงานสารสนเทศด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การบริหารจัดการองค์การสารสนเทศ ☐ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ
- ☐ การผลิต/จัดหาสารสนเทศ ☐ การอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ
- ☐ การจัดโครงสร้างและค้นคืนสารสนเทศ ☐ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ (ด้านวิชาการ/วิชาชีพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านกีฬาและสุขภาพ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม) ที่ท่านเคยได้รับในรอบ 5 ปี (ถ้ามี)

- 1) ชื่อรางวัล.....จาก.....พ.ศ.....
- 2) ชื่อรางวัล.....จาก.....พ.ศ.....

10. สมาคมวิชาการ/วิชาชีพ ที่ท่านเป็นสมาชิก (ถ้ามี)

1.
2.

ตอนที่ 2 การใช้ความรู้ในการทำงาน / การพัฒนาตนเองหลังสำเร็จการศึกษา

1. หลังสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแล้ว ท่านได้เปลี่ยนอาชีพ หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือระดับ หรือได้รับมอบหมายงานเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร (โปรดระบุ)

- ☐ เปลี่ยนอาชีพ จากเดิมอาชีพ.....เป็น.....
- ☐ เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงาน จากตำแหน่งเดิม.....เป็น.....
- ☐ เปลี่ยนระดับ จากเดิมระดับ..... เป็น.....
- ☐ เปลี่ยนหน่วยงาน จากหน่วยงานเดิม..... เป็น.....
- ☐ ได้รับมอบหมายงานใหม่หรืองานเพิ่ม (โปรดระบุ)

2. การนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษา

ชุดวิชา	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การจัดการชั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ.					
2.การจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน...					
3.การวิจัยและสถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์.....					
4.เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ..					
5.การจัดการความรู้					
<u>หรือ</u> ผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ.....					
6.วิทยานิพนธ์					
<u>หรือ</u> การศึกษาค้นคว้าอิสระ.....					
7.ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต.....					

และกรณีที่ชุดวิชาใดท่านนำความรู้ หรือประยุกต์ใช้ในระดับ น้อยหรือน้อยที่สุด โปรดระบุสาเหตุหรือเหตุผลประกอบ

ชุดวิชา..... สาเหตุ/เหตุผล.....

.....

ชุดวิชา..... สาเหตุ/เหตุผล.....

.....

3. ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากหลักสูตรที่ท่านศึกษามีส่วนให้ท่านมีโอกาสและก้าวหน้าในหน้าที่การงานระดับใด

โอกาสและความก้าวหน้า	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ช่วยให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น					
ช่วยปรับขึ้นเงินเดือนสูงขึ้น.....					
ช่วยปรับ / เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น.....					
ช่วยให้สามารถทำงานได้กว้างขวางขึ้น					
มีโอกาสดำเนินการในระดับสูงขึ้น.....					
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

4. โปรดประเมินการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรที่ท่านได้รับในประเด็นต่อไปนี้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1.1 ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม						
1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม						
1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม						
1.4 เคารพสิทธิของความเป็นมนุษย์ ภาวะเปี่ยมและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม						
1.5 มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ						
2. ด้านความรู้						
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีทางสารสนเทศศาสตร์						
2.2 บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง						

การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางสารสนเทศศาสตร์						
2.4 พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์						
3. ด้านทักษะทางปัญญา						
3.1 จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ						
3.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ						
3.3 ค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม						
3.4 คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ						
3.5 รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา						
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
4.1 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ร่วมทีมงาน						
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม						
4.3 มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง						
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.1 ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม						
5.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน						
5.3 วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศเชิงตัวเลขหรือสถิติ						

5. ผลงานวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระของท่านได้รับการเผยแพร่หรือนำไปใช้อย่างไร (ถ้ามี โปรดระบุ)

☐ การเผยแพร่

1) ชื่อบทความ

.....
ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ เดือน ปี
.....หน้า.....

2) ชื่อบทความ/เอกสาร.....

ชื่อการประชุม / สัมมนา

จัดโดยวัน เดือน ปี

3) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

☐ การนำไปใช้ (โปรดระบุรายละเอียดว่านำไปใช้โดยหน่วยงานใด อย่างไร เมื่อใด)

1.ชื่อหน่วยงานที่นำไปใช้.....กลุ่มที่ได้รับประโยชน์

.....

ลักษณะการใช้ประโยชน์.....

2.ชื่อหน่วยงานที่นำไปใช้.....กลุ่มที่ได้รับประโยชน์

.....

ลักษณะการใช้ประโยชน์.....

6. ท่านต้องการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) อีกหรือไม่

☐ ต้องการ (โปรดระบุสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ)

สถาบันการศึกษา

☐ ไม่ต้องการ

7. ท่านต้องการให้สาขาวิชาศิลปศาสตร์จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแก้มหาบัณฑิตรูปแบบใด (ตอบ ได้มากกว่า1ข้อ)

☐ การจัดตั้งสมาคม / ชมรมมหาบัณฑิต

☐ การจัดการศึกษาดูงานต่างประเทศ (โปรดระบุ)

.....

☐ การจัดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น (โปรดระบุหลักสูตรที่สนใจ)

.....

☐ การจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ (โปรดระบุหัวข้อที่สนใจ)

.....

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

**ตอนที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์**

คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
ด้านเนื้อหาหลักสูตร						
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
2. มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน						
3. มีปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาอย่างชัดเจน						
4. ชุดวิชาที่เรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ						
5. ชุดวิชาที่เรียนมีเนื้อหาเหมาะสมและทันสมัย						
ด้านอาจารย์ผู้สอน						
1. อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในชุดวิชาที่สอน						
2. อาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ						
3. อาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและการพัฒนานักศึกษาได้เหมาะสม						
ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา						
1. การปฐมนิเทศช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียนและทักษะเกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของหลักสูตร						

คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
2. การสัมมนาเสริม/เข้มประจำชุดวิชาช่วยทำให้มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น						
3. การจัดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน eLearning เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน						
การจัดการเรียนการสอน						
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
2. นำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการสอน						
3. วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา						
4. การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม						
ด้านการให้คำปรึกษา						
1. การจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม						
2. ระบบการติดตามผลการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา						
3. อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา						
4. เจ้าหน้าที่หลักสูตรให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา						
ด้านการวัดประเมินผล						
1. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน						
2. การแจ้งกำหนดสอบตรงตามกำหนดเวลา						
3. การแจ้งผลการสอบตรงตามกำหนดเวลา						
ด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย						
1. การลงทะเบียนเรียนทำได้สะดวก						

คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
2. การจัดส่งเอกสารประมวลสาระชุดวิชาและอื่น ๆ ตรงตามกำหนดเวลา						
3. ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอและทันสมัย						
4. ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย						
5. อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย						
6. อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมทั้งการเอื้อต่อผู้พิการ						

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาและข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในการศึกษาที่มสธ. ท่านได้ใช้สื่อการศึกษาและได้รับประโยชน์จากการใช้สื่อการศึกษาต่อไปนี้ในระดับใด

[illegible]

2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

โปรดให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
สารสนเทศศาสตร์ และอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลา และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต

ความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

(สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต
ความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต
(สารสนเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของ
 มหบัณฑิตแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้บัณฑิต

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

☐ ผู้บริหารสูงสุด/หัวหน้าหน่วยงาน ☐ หัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าแผนก

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ประเภทของหน่วยงานที่สังกัด

☐ หน่วยงานราชการ ☐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

☐ หน่วยงานเอกชน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะและความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของ

มหบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจเพียงช่องเดียวเท่านั้น

คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.1 ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม					
1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม					

คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.4 เคารพสิทธิของความเป็นมนุษย์ กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม					
1.5 มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ					
2. ด้านความรู้					
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางสารสนเทศศาสตร์					
2.2 บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					
2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางสารสนเทศศาสตร์					
2.4 พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
3.1 จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ					
3.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ					
3.3 ค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อแก้ปัญหอย่างเหมาะสม					
3.4 คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ					
3.5 รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา					
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
4.1 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ร่วมทีมงาน					
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
4.3 มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					

คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5.1 ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม					
5.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน					
5.3 วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศเชิงตัวเลขหรือสถิติ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

1. โปรดแสดงทัศนะของท่านต่อมหำบัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ในด้านจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรปรับปรุง

จุดแข็ง

.....

.....

.....

จุดอ่อน/ข้อที่ควรปรับปรุง

.....

.....

.....

2. โปรดให้ความเห็นว่า ในภาพรวมมหำบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ที่เน้นการจัดการสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ขององค์กร และสังคมสารสนเทศ มีความจำเป็นต้ององค์กรของท่านเพียงใด

☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติม

.....

.....

.....

3. โปรดให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ท่านเห็นควรให้ มสธ. นำไปใช้ในการปรับปรุงการจัด
การศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงาน ตลาดงาน และสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่า

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา

ต่อการศึกษาลัทธิสุตฺตนิพนธ์มหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา
ต่อการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 5 ตอน โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านหรือเติมคำในช่องว่าง
2. ข้อมูลจากคำตอบจะใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงขอความร่วมมือจากท่านโปรดให้คำตอบหรือแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง โดยอิสระ และครบถ้วน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษา
 - 1) ปริญญาตรี ชื่อวุฒิ.....วิชาเอก.....
 สถาบันการศึกษา.....พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา
 คะแนนเฉลี่ย.....
 - 2) อื่น ๆ ชื่อวุฒิ.....วิชาเอก.....
 สถาบันการศึกษา..... พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา.....
 คะแนนเฉลี่ย.....
4. อาชีพ

☐ รับราชการ ตำแหน่ง.....ระดับ.....
 ตำแหน่งบริหาร (ถ้ามี).....ชื่อหน่วยงาน.....
 กระทรวง.....

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่ง.....ชื่อหน่วยงาน.....
 กระทรวง.....

☐ เอกชน ตำแหน่ง.....ชื่อหน่วยงาน.....
7. ท่านมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วทั้งหมด.....ปี
8. ท่านทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมาแล้ว.....ปี
9. รายได้ของท่านเฉลี่ยประมาณ เดือนละบาท

8. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับงานสารสนเทศด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ การบริหารจัดการสารสนเทศ ☐ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ
- ☐ การผลิต/จัดหาสารสนเทศ ☐ การอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ
- ☐ การจัดโครงสร้างสารสนเทศ ☐ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
9. รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ (ด้านวิชาการ/วิชาชีพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านกีฬาและสุขภาพ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม) ที่ท่านเคยได้รับในรอบ 5 ปี (ถ้ามี)
- 1) ชื่อรางวัล.....จาก.....พ.ศ.....
- 2) ชื่อรางวัล.....จาก.....พ.ศ.....
10. สมาคมวิชาการ/วิชาชีพ ที่ท่านเป็นสมาชิก (ถ้ามี)
1.
2.

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจที่ท่านเลือกเพียงระดับเดียว

คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
ด้านเนื้อหาหลักสูตร						
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
2. มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน						
3. มีปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาอย่างชัดเจน						
4. ชุดวิชาที่เรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ						
5. ชุดวิชาที่เรียนมีเนื้อหาเหมาะสมและทันสมัย						
ด้านอาจารย์ผู้สอน						
1. อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและประสบการณ์ในชุดวิชาที่สอน						
2. อาจารย์สนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ						

คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
3. อาจารย์ให้การศึกษาด้านวิชาการและการพัฒนานักศึกษาได้เหมาะสม						
ด้านกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนานักศึกษา						
1. การปฐมนิเทศช่วยให้เกิดความเข้าใจในการเรียน และทักษะเกี่ยวกับการเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของหลักสูตร						
2. การสัมมนาเสริม/เข้มประจำชุดวิชาช่วยให้มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น						
3. การจัดปฏิสัมพันธ์ในการเรียน eLearning เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน						
การจัดการเรียนการสอน						
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
2. นำผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่มาใช้ในการสอน						
3. วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา						
4. การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม						
ด้านการให้คำปรึกษา						
1. การจัดการบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม						
2. ระบบการติดตามผลการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา						
3. อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา						
4. เจ้าหน้าที่หลักสูตรให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหา						
ด้านการวัดประเมินผล						
1. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน						
2. การแจ้งกำหนดสอบตรงตามกำหนดเวลา						
3. การแจ้งผลการสอบตรงตามกำหนดเวลา						
ด้านบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย						
1. การลงทะเบียนเรียนทำได้สะดวก						

คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
2. การจัดส่งเอกสารประมวลสาระชุดวิชาและอื่น ๆ ตรงตามกำหนดเวลา						
3. ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนเพียงพอและทันสมัย						
4. ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย						
5. อุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอและทันสมัย						
6. อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมทั้งการเอื้อต่อผู้พิการ						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร

ในการศึกษาที่มสธ. ท่านเห็นว่าการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านต่อไปนี้ในระดับใด

การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
1.1 ตระหนักในคุณธรรมและจริยธรรม						
1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม						
1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และสามารถทำงานเป็นทีม						
1.4 เคารพสิทธิของความเป็นมนุษย์ ภาระเบียดและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม						
1.5 มีจริยธรรมทางวิชาการและวิชาชีพ						
2. ด้านความรู้						
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและทฤษฎีทางสารสนเทศศาสตร์						

การพัฒนาผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
2.2 บูรณาการความรู้ที่ศึกษาในชุดวิชาต่างๆ และกับศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง						
2.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางสารสนเทศศาสตร์						
2.4 พัฒนาความรู้และทักษะทางสารสนเทศศาสตร์						
3. ด้านทักษะทางปัญญา						
3.1 จัดการสารสนเทศอย่างเป็นระบบ						
3.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจ						
3.3 ค้นคว้า วิเคราะห์ ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม						
3.4 คิดหาเหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบ						
3.5 รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา						
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
4.1 มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ร่วมทีมงาน						
4.2 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม						
4.3 มีทักษะและสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง						
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
5.1 ใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม						
5.2 สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน						
5.3 วิเคราะห์ สรุป แปลความหมายและนำเสนอสารสนเทศเชิงตัวเลขหรือสถิติ						

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาและข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในการศึกษาที่มสธ. ท่านได้ใช้สื่อการศึกษาและได้รับประโยชน์จากการใช้สื่อการศึกษาต่อไปนี้ในระดับใด

สื่อการศึกษา	การใช้					ประโยชน์ที่ได้รับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ประมวลสาระชุดวิชา										
2. แนวการศึกษาชุดวิชา										
3. ซีดี/ดีวีดี ประจำชุดฯ										
4. e-Learning ประจำชุดวิชา.....										
5. แผนกิจกรรมการศึกษา										
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)...										

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณที่สละเวลา และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น

ศิษย์เก่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น
ศิษย์เก่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

คำชี้แจง

3. โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านหรือเติมคำในช่องว่าง
4. ข้อมูลจากคำตอบจะใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตของสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จึงขอความร่วมมือจากท่านโปรดให้คำตอบหรือแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง โดยอิสระ และครบถ้วน

** ** * ** * ** * ** * ** * ** * ** *

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษาก่อนเข้าศึกษา
 - 1) ปริญญาตรี ชื่อวุฒิ.....วิชาเอก.....
 สถาบันการศึกษา.....พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา
 คะแนนเฉลี่ย.....
 - 2) อื่น ๆ ชื่อวุฒิ.....วิชาเอก.....
 สถาบันการศึกษา..... พ.ศ.ที่สำเร็จการศึกษา.....
 คะแนนเฉลี่ย.....
4. การศึกษาในหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์
 สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา เข้าศึกษาในปีการศึกษา
5. อาชีพปัจจุบัน
 - ☐ รับราชการ ตำแหน่ง.....ระดับ.....
 ตำแหน่งบริหาร (ถ้ามี).....ชื่อหน่วยงาน.....
 กระทรวง.....
 - ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่ง.....ชื่อหน่วยงาน.....
 กระทรวง.....
 - ☐ เอกชน ตำแหน่ง.....ชื่อหน่วยงาน.....
6. ท่านมีประสบการณ์การทำงานมาแล้วทั้งหมด.....ปี

7. ท่านทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมาแล้ว.....ปี
8. รายได้ของท่านเฉลี่ยในปัจจุบันประมาณ เดือนละบาท
9. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับงานสารสนเทศด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ การบริหารจัดการองค์การสารสนเทศ ☐ การบริการและเผยแพร่สารสนเทศ
- ☐ การผลิต/จัดหาสารสนเทศ ☐ การอนุรักษ์และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศ
- ☐ การจัดโครงสร้าง จัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ ☐ การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศ/ระบบสารสนเทศ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
10. รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ (ด้านวิชาการ/วิชาชีพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านกีฬาและสุขภาพ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม) ที่ท่านเคยได้รับในรอบ 5 ปี (ถ้ามี)
- 1) ชื่อรางวัล.....จาก.....พ.ศ.....
- 2) ชื่อรางวัล.....จาก.....พ.ศ.....
11. หลังสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแล้ว ท่านได้เปลี่ยนอาชีพ หรือตำแหน่งหน้าที่การทำงาน หรือระดับ หรือได้รับมอบหมายงานเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร (โปรดระบุ)
- ☐ เปลี่ยนอาชีพ จากเดิมอาชีพ.....เป็น.....
- ☐ เปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การทำงาน จากตำแหน่งเดิม.....เป็น.....
- ☐ เปลี่ยนระดับ จากเดิมระดับ.....เป็น.....
- ☐ เปลี่ยนหน่วยงาน จากหน่วยงานเดิม.....เป็น.....
- ☐ ได้รับมอบหมายงานใหม่หรืองานเพิ่ม (โปรดระบุ)
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
12. สิ่งที่เป็นประโยชน์กับท่านมากที่สุดจากการเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
1.
2.
3.
13. ในการศึกษาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ท่านประทับใจอะไรมากที่สุด
- อันดับ 1
- อันดับ 2
- อันดับ 3

ขอขอบคุณที่สละเวลา และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์กลุ่ม
ศิษย์เก่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. หลังจากสำเร็จการศึกษา ท่านได้นำความรู้ไปใช้ในการทำงานอย่างไร
2. ปัจจัย/ทรัพยากรเกื้อหนุนที่สำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพการเรียนการสอนตามประสบการณ์ของแต่ละคนได้แก่อะไร
3. มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนและการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร
4. ต้องการให้แขนงวิชาจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องกับมหาบัณฑิตในรูปแบบใด

ภาคผนวก จ

แบบประเมินและสัมภาษณ์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

แบบประเมินและสัมภาษณ์
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร
ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตร โปรดประเมินว่าท่านได้ดำเนินการตามหน้าที่ของคณะหรือไม่ อย่างไร
2. จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา วางแผน ติดตาม ทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร
3. บริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
4. พิจารณาจัดทำแผนการผลิตชุดวิชาในภาพรวมของหลักสูตร โดยประสานงานกับคณะกรรมการ
อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี
คณะกรรมการผลิตหรือปรับปรุงชุดวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาโท รวมทั้งการจัดทำ
รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) เพื่อเสนอสาขาวิชาและสภาวิชาการ
5. ประเมิน วิเคราะห์ รวบรวม และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ดังนี้
 - 5.1. รายงานรายการการศึกษาต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการ
ของรายวิชา (มคอ. 5)
 - 5.2. รายงานรายปีการศึกษาต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ ได้แก่ รายงานผลการดำเนินการของ
หลักสูตร (มคอ.7)
 - 5.3. รายงานผลการประเมินหลักสูตรรอบ 5 ปีต่อสาขาวิชาและสภาวิชาการ
6. ติดตามบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต
7. ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการประเมิน
8. ปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี
9. จากประสบการณ์ของท่าน โปรดร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญในการบริหารหลักสูตรในด้านต่อไปนี้
 - 9.1 งบประมาณสนับสนุน
 - 9.2 บุคลากรและหน่วยงานสนับสนุน
 - 9.3 ผู้บริหาร
 - 9.4 สิ่งอำนวยความสะดวก
 - 9.5 การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 9.6 อื่น ๆ โปรดระบุ
10. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการบริหารหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

แบบสัมภาษณ์
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์
ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. ในฐานะผู้บริหารสาขาวิชา ท่านมีข้อคิดเห็นและ/หรือประสบการณ์ต่อระบบและกลไกการบริหารหลักสูตรในระดับสาขาวิชา และระดับมหาวิทยาลัยอย่างไร
2. ในฐานะผู้บริหารสาขาวิชา ท่านมีข้อคิดเห็นอย่างไร ต่อการจัดการทรัพยากร ทั้งในด้านงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการสนับสนุน บุคลากร ที่ได้จัดสรรในการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์

คณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

แบบสัมภาษณ์

คณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. จากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ท่านมีความเห็นอย่างไร

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559
1.2.1 มีความรู้ความสามารถในการจัดการสารสนเทศในระดับสูงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 1.2.2 มีความรู้ความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการสารสนเทศ 1.2.3 มีความรู้ความสามารถในการวิจัย ด้านสารสนเทศศาสตร์ 1.2.4 มีจริยธรรมและจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์	

2. โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หมายเหตุ
แผน ก แบบ ก 2 1) โครงสร้างของหลักสูตร ก. หมวดวิชาเฉพาะ 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต) ข. วิทยานิพนธ์ 1 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต) ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต) รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษา ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต 2) รายละเอียดหลักสูตร หมวดวิชาเฉพาะ 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต) 13721 (50133001) การจัดการชั้น สูงสำหรับองค์การสารสนเทศ	แผน ก แบบ ก 2 1) โครงสร้างของหลักสูตร ก. หมวดวิชาเฉพาะ 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต) ข. วิทยานิพนธ์ 1 ชุดวิชา (12 หน่วยกิต) ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต) รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษา ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หมายเหตุ
13722 (50133002) การวิจัยและสถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์ 13723 (50133003) การจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน และเลือก 1 ชุติวิชาจากชุติวิชาต่อไปนี้ 13731 (50133004) เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ 13733 (50133005) ผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ 13734 (50133006) การจัดการความรู้ 99702 (51133002) การพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารโครงการและการประยุกต์ ข. วิทยานิพนธ์ (12 หน่วยกิต) 13788 (50134001) วิทยานิพนธ์ ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต) 13789 (50135001) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตสารสนเทศศาสตร์		วิชาคงเดิม

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หมายเหตุ
แผน ข 1) โครงสร้างของหลักสูตร ก. หมวดวิชาเฉพาะ 5 ชุดวิชา (30 หน่วยกิต) ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ 1 ชุดวิชา (6 หน่วยกิต) ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ มหาดำเนิน (ไม่นับหน่วยกิต) รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต 2) รายละเอียดหลักสูตร ก. หมวดวิชาเฉพาะ 5 ชุดวิชา (30 หน่วยกิต) 13721 (50133001) การจัดการชั้น สูงสำหรับองค์การสารสนเทศ 13722 (50133002) การวิจัยและ สถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์ 13723 (50133003) การจัด โครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน 13731 (50133004) เทคโนโลยีเพื่อ การจัดการสารสนเทศ และเลือก 1 ชุดวิชาจากชุดวิชา ต่อไปนี้ 13733 (50133005) ผู้ใช้และการบริการสารสนเทศ 13734 (50133006) การจัดการความรู้ 99702 (51133002) การพัฒนาระบบ สารสนเทศการบริหารโครงการและ การประยุกต์	แผน ข 1) โครงสร้างของหลักสูตร ก. หมวดวิชาเฉพาะ 5 ชุดวิชา (30 หน่วยกิต) ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ 1 ชุดวิชา (6 หน่วยกิต) ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ มหาดำเนิน (ไม่นับหน่วยกิต) รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต - -	

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หมายเหตุ
ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต) 13787 (50134002) การศึกษาค้นคว้าอิสระ ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต (ไม่นับหน่วยกิต) 13789 (50135001) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต สารสนเทศศาสตร์		

3. ชุดวิชาเหล่านี้มีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด จัดกิจกรรมการสอน (สัมมนาเสริม สัมมนาเข้ม สัมมนาออนไลน์) อย่างไร

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
13721 (50133001) การจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ 6 (14 – 2 – 0 – 2) Advanced Management of Information Organizations วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ 2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยมาใช้ในการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ คำอธิบายชุดวิชา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการจัดการ กระบวนการจัดการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการองค์การ		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
สารสนเทศ สมัยใหม่ การจัดการสารสนเทศ ความสัมพันธ์ของการจัดการ สารสนเทศกับการจัดการความรู้ เทคโนโลยี สารสนเทศกับการจัดการองค์การ สารสนเทศ การจัดการและการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ ภาวะผู้นำ จริยธรรมและจรรยา วิชาชีพ การตลาดและการจัดการ ลูกค้าสัมพันธ์ การประเมินผล มาตรฐาน การจัดการ การจัดการ คุณภาพองค์การสารสนเทศ และการ ประยุกต์การวิจัยในการจัดการ องค์การสารสนเทศ 13722 (50133002) การวิจัยและ สถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์ 6 (12 – 2 – 2 - 2) Research and Applied Statistics for Information Science <i>วัตถุประสงค์</i> 1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการวิจัย กับวิชาชีพ แนวคิดการวิจัย กระบวนการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย ทางสารสนเทศศาสตร์ 2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการ ประยุกต์สถิติเพื่อการวิจัยทาง สารสนเทศศาสตร์ 3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการ ใช้โปรแกรมสำเร็จในการวิเคราะห์และ		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
นำเสนอข้อมูลการวิจัย 4. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการเขียนโครงการ รายงานการวิจัย การเผยแพร่และประยุกต์ผลการวิจัยเพื่อการจัดการสารสนเทศ 5. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจสถานภาพและทิศทางการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ <i>คำอธิบายชุดวิชา</i> การวิจัยกับวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์ แนวคิดเกี่ยวกับ การวิจัย กระบวนการวิจัย การกำหนดปัญหาการวิจัย การปริทัศน์เอกสารและงานวิจัย การออกแบบการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย เทคนิคทางสถิติและการประยุกต์สถิติเพื่อการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ การใช้โปรแกรมสำเร็จในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลการเขียนโครงการและรายงานวิจัย การเผยแพร่และประยุกต์ผลการวิจัยเพื่อ การจัดการสารสนเทศจริยธรรมการวิจัย สถานภาพและ ทิศทางการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์		
<i>คำอธิบายชุดวิชา</i> แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การจัดการข้อมูล ฐานข้อมูล		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
คลังข้อมูล เครื่องมือในการจัดการสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดดิจิทัล การพัฒนาระบบสารสนเทศ ความมั่นคงและความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ มาตรฐาน คุณภาพ ความคุ้มค่า จริยธรรม และกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ 13789 (50135001) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตสารสนเทศศาสตร์ (ไม่นับหน่วยกิต) Graduate Professional Experience in Information Science <i>วัตถุประสงค์</i> 1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการถ่ายทอดโดยระบบการสอนทางไกล 2. เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำในวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์ 3. เพื่อสามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ 4. เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาการจัดการสารสนเทศ 5. เพื่อเพิ่มพูนคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพ <i>คำอธิบายชุดวิชา</i> การวิเคราะห์การจัดองค์การทางสารสนเทศ การพัฒนาทักษะการ		

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2554	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
แก้ปัญหาการจัดการสารสนเทศ การประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ การพัฒนาภาวะผู้นำ ในวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาวิชาชีพ		

4. ปัญหาหรือความไม่สะดวกในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนี้ที่ท่านประสบมีอะไรบ้าง อย่างไร
5. จากปัญหาข้างต้น ท่านคิดว่าจะมีแนวทางแก้ไขปัญหายังไง

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามและสัมภาษณ์

เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

แบบสอบถามและสัมภาษณ์

เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. ข้อมูลเบื้องต้น

1.1. อายุ _____ ปี

1.2. อายุงาน _____ ปี

1.3. วุฒิกการศึกษา _____

1.4. ประเภท ☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานมหาวิทยาลัย ☐ ลูกจ้างประจำของมหาวิทยาลัย

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	ระดับความพึงพอใจ					
	มากที่สุด(5)	มาก (4)	ปานกลาง(3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	ไม่มีข้อมูล (0)
1. มีสวัสดิการเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรสายสนับสนุนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
2. มีการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อเอื้อในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
3. มีระบบการติดตามให้บุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง						
4. การให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณบุคลากรสายสนับสนุน และดูแลควบคุมให้บุคลากรสายสนับสนุนถือปฏิบัติ						

3. ปัญหาหรือความไม่สะดวกในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้ที่ท่านประสบมีอะไรบ้าง อย่างไร

4. จากปัญหาข้างต้น ท่านคิดว่าจะมีแนวทางแก้ไขปัญหายังไง

ภาคผนวก ซ

แบบสัมภาษณ์

ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

แบบสัมภาษณ์

ตัวแทนภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

1. ลักษณะของงานสารสนเทศที่ท่านเกี่ยวข้อง

☐ ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ

☐ การพัฒนาและดูแลระบบ

สารสนเทศ

☐ งานจัดการสารสนเทศในสำนักงาน/หน่วยงาน ☐ งานการจัดการความรู้ในสำนักงาน/

หน่วยงาน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

2. ตำแหน่งงาน _____

3. จากความคิดเห็นและประสบการณ์ของท่าน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่องานสารสนเทศ
และจำเป็นที่มหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ ต้องเตรียมพร้อมได้แก่อะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. โปรดให้ความเห็นว่า ในภาพรวมมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) ที่เน้นการจัดการสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของ
ตลาดแรงงาน ขององค์กร และสังคมสารสนเทศ มีความจำเป็นต่อองค์กรของท่านเพียงใด

☐ มากที่สุด

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

☐ น้อยที่สุด

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

5. โปรดระบุคุณลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. โปรดให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ท่านเห็นควรให้ มสธ. นำไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงาน ตลาดงาน และสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลา และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ณ

ผลการปรับปรุง

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง

1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มุ่งเน้นการผลิตนักวิชาการ นักวิชาชีพนักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนางานสารสนเทศ เพื่อพัฒนาองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสังคมไทยให้เป็นสังคมสารสนเทศและสังคมความรู้

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.2.1 มีความรู้ความสามารถในการจัดการสารสนเทศในระดับสูงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.2.2 มีความรู้ความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการสารสนเทศ

1.2.3 มีความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการค้นคว้าวิจัยด้านสารสนเทศศาสตร์

1.2.4 มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์

2. ชื่อชุดวิชา

แผน ก

ก. หมวดวิชาเฉพาะ 4 ชุดวิชา (24 หน่วยกิต)

13721 (50133001) การจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ 6 (14 – 2 – 0 – 2)
 Advanced Management of Information Organizations

13722 (50133002) การวิจัยและสถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์ 6 (12 – 2 – 2 – 2)
 Research and Applied Statistics for Information Science

13723 (50133003) การจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน 6 (12 – 2 – 2 – 2)
 Information Organization and Retrieval

และเลือก 1 ชุติวิชาจากชุติวิชาต่อไปนี้

13731 (50133004)	เทคโนโลยีเพื่่อการจัดการสารสนเทศ Technology for Information Management	6 (12 – 2 – 2 – 2)
13735 (50133007)	พฤติกรรมสารสนเทศและการบริการ Information Behavior and Services	6 (14 – 2 – 0 – 2)
13736 (50133008)	การจัดการความรู้และบิกดาตา Management of Knowledge and Big Data	6 (12 – 2 – 2 – 2)

ข. วิทยานิพนธ์

13788 (50134001)	วิทยานิพนธ์ Thesis	(12 หน่วยกิต)
------------------	-----------------------	---------------

ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หำบัณฑิต

13789 (50135001)	การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หำบัณฑิตสารสนเทศศาสตร์ (ไม่นับหน่วยกิต)	
------------------	--	--

Graduate Professional Experience in Information Science

แผน ข

ก. หมวติวิชาเฉพาะ 5 ชุติวิชา (30 หน่วยกิต)

13721 (50133001)	การจัดการขั้นสูงสำหรับองค์กรสารสนเทศ Advanced Management of Information Organizations	6 (14 – 2 – 0 – 2)
13722 (50133002)	การวิจัยและสถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์ Research and Applied Statistics for Information Science	6 (12 – 2 – 2 – 2)
13723 (50133003)	การจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน Information Organization and Retrieval	6 (12 – 2 – 2 – 2)
13731 (50133004)	เทคโนโลยีเพื่่อการจัดการสารสนเทศ Technology for Information Management	6 (12 – 2 – 2 – 2)

และเลือก 1 ชุติวิชาจากชุติวิชาต่อไปนี้

13735 (50133007)	พฤติกรรมสารสนเทศและการบริการ Information Behavior and Services	6 (14 – 2 – 0 – 2)
13736 (50133008)	การจัดการความรู้และบิกดาตา Management of Knowledge and Big Data	6 (12 – 2 – 2 – 2)

ข. การศึกษาค้นคว้าอิสระ

13787 (50134002) การศึกษาค้นคว้าอิสระ (6 หน่วยกิต)

Independent Study

ค. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต

13789 (50135001) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตสารสนเทศศาสตร์(ไม่นับหน่วยกิต)

Graduate Professional Experience in Information Science

ก. คำอธิบายชุดวิชา

13721 (50133001) การจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ 6 (14 – 2 – 0 – 2)

Advanced Management of Information Organizations

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ

2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยมาใช้ในการจัดการขั้นสูงสำหรับองค์การสารสนเทศ

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการจัดการ การจัดการองค์การสารสนเทศสมัยใหม่ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการความเสี่ยง การจัดการการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้ การจัดการคุณภาพ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการเอกสาร การจัดการการเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการการตลาดและลูกค้า การประเมินองค์การสารสนเทศ ภาวะผู้นำ จริยธรรมและจรรยาวิชาชีพ และการประยุกต์การวิจัยในการจัดการองค์การสารสนเทศ

13722 (50133002) การวิจัยและสถิติประยุกต์ทางสารสนเทศศาสตร์ 6 (12 – 2 – 2 – 2)

Research and Applied Statistics for Information Science

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ และระเบียบวิธีวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์

2. เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย นำเสนอข้อมูลและประยุกต์สถิติเพื่อการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์

3. เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการเขียนโครงการวิจัย รายงานการวิจัยและเผยแพร่
งานวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ และมีจริยธรรมการวิจัย

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย ประเภทของการวิจัย กระบวนการวิจัย การกำหนดปัญหาการวิจัย
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ระเบียบวิธีการวิจัย การออกแบบการวิจัย การประยุกต์สถิติเพื่อ
การวิจัย การใช้โปรแกรมสำเร็จในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล การเขียนโครงการวิจัยและ
รายงานวิจัย การเผยแพร่งานวิจัย จริยธรรมการวิจัย การวิจัยกับวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์ สถานภาพ
และทิศทางการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์

13723 (50133003) การจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน 6 (12 – 2 – 2 – 2)
Information Organization and Retrieval

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้าง
สารสนเทศ
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการค้นคืนสารสนเทศ
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน การจัด
หมวดหมู่และการสร้างตัวแทนสารสนเทศ มาตรฐานสำคัญเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างสารสนเทศและ
การค้นคืน สถาปัตยกรรมสารสนเทศ ตัวแบบการค้นคืนสารสนเทศ ห้องสมุดและทรัพยากร
สารสนเทศดิจิทัล พฤติกรรมสารสนเทศ การศึกษาผู้ใช้และการใช้สารสนเทศ การประเมินระบบค้น
คืนสารสนเทศ ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างสารสนเทศและการค้นคืน

13731 (50133004) เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ 6 (12 – 2 – 2 – 2)
Technology for Information Management

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการจัดการ
สารสนเทศ
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประเด็นสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการข้อมูล ฐานข้อมูล คลังข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศ การประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ ความมั่นคงและความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีธรรมาภิบาล จริยธรรมและกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

13735 (50133007) พฤติกรรมสารสนเทศและการบริการ 6 (14 – 2 – 0 - 2)
Information Behavior and Services

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศ
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์พฤติกรรมสารสนเทศและการบริการ

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับผู้ใช้ พฤติกรรมสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ การบริการสารสนเทศ สภาวะแวดล้อมและปัจจัยการจัดการบริการสารสนเทศ การออกแบบบริการสารสนเทศโดยผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง แหล่งสารสนเทศและการเผยแพร่ คุณภาพและมาตรฐานบริการสารสนเทศ เทคโนโลยี กฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง

13736 (50133008) การจัดการความรู้และบิกดาตา 6 (12 – 2 – 2 - 2)
Management of Knowledge and Big Data

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์บิกดาตา
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์การจัดการความรู้
4. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประยุกต์บิกดาตา

คำอธิบายชุดวิชา

แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้และบิกดาตา องค์ประกอบ กระบวนการ กลยุทธ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้และบิกดาตา กรณีสึกษาการจัดการความรู้ และบิกดาตา คุณธรรมและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ ธรรมเนียมปฏิบัติบิกดาตา

13787 (50134002) การศึกษาค้นคว้าอิสระ
Independent Study

(6 หน่วยกิต)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สามารถค้นคว้าหรือวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ในหัวข้อที่สนใจ

คำอธิบายชุดวิชา

การเลือกปัญหาสำหรับการศึกษาค้นคว้าหรือวิจัย การเขียนโครงการ การเสนอโครงการ การวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอรายงานผล การศึกษาค้นคว้าหรือวิจัย

13788 (50134001) วิทยานิพนธ์
Thesis

(12 หน่วยกิต)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษา

1. สามารถเลือกปัญหาการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
2. สามารถสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์
3. สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
4. มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการวิทยานิพนธ์
5. สามารถพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์
6. สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
7. สามารถนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์
8. สามารถเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์
9. สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อเผยแพร่

คำอธิบายชุดวิชา

การเลือกปัญหาวิจัย การสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเขียน และเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ การพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลวิทยานิพนธ์ การนำเสนอและสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ การเขียนรายงานการวิจัยเพื่อเผยแพร่

13789 (50135001) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตสารสนเทศศาสตร์
(ไม่นับหน่วยกิต)

Graduate Professional Experience in Information Science

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประยุกต์ความรู้ทางสารสนเทศศาสตร์ในการจัดการสารสนเทศ
2. เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์

คำอธิบายชุดวิชา

การวิเคราะห์การจัดองค์การสารสนเทศ การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาการจัดการสารสนเทศ การประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ การพัฒนาภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาวิชาชีพสารสนเทศศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นางสาวสมพร พุทธาพิทักษ์ผล (หัวหน้าโครงการวิจัย)
วุฒิการศึกษา	อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) (บรรณารักษศาสตร์) M.L.S (Library Studies) Ph.D. (Library and Information Science) Indiana University
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ชื่อ นามสกุล	นางสาวปัทมาพร เย็นบำรุง
วุฒิการศึกษา	ค.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) (การสอนวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา) M.L.S (Media Education) Ph.D. (Library and Information Science) The University of Texas at Austin
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช